

SVĚTLO

38. ČÍSLO / XII. ROČNÍK

8 Kč (12 Sk)

19. ZÁŘÍ 2004

Z obsahu:

Chvála náleží jedině pravému Bohu

Homilie Jana Pavla II.

1. září 2004

- strana 2 -

Málo inteligentní bomby

Před šedesáti lety skončila
u Monte Cassina jedna
z nekrutějších bitev
druhé světové války

- strana 4 -

Výročí úmrtí velkého papeže

Svatý Pius X. (1835-1914)

- strana 7 -

Dívka, kterou Maria učila znamení kříže

Bernadetta neměla ani
základní náboženské
znalosti, když se jí roku
1858 zjevila Panna Maria

- strana 8 -

Proč jsem katolík

Chci-li dosáhnout pravdy
a lásky, musím směřovat
k pravdě a k lásce
nejpřímější a nejsprávnější
cestou ...

- strana 10 -

Nezbytnost zázraku

Rozhovor s Michele Di
Rubertem, podsekretářem
Kongregace pro
blahořečení a svatořečení

- strana 12 -

Papež Pius XII. (31)

Četba na pokračování

- strana 14 -

Dolorosa, Dick Bouts 1415-1475, Národní galerie, Londýn

Pro nejnovější období lidských dějin je příznačný zvláštní fenomén, který nese jméno boj za nezávislost. Pokud jedna skupina lidí zneužívá mocenského postavení na úkor druhých, je takový boj mravní povinností ujařmených. Problém nastává, když se tento boj absolutizuje a člověk by se chtěl domoci naprosté nezávislosti. O tom, že takové lidské úsilí nakonec nevede k vytoženému cíli, svědčí skutečnost – závažný novodobý sociální problém, který se nazývá příznačně „závislost“. Je to něco jako argument „ad absurdum“. Ta absurdnost spočívá v tom, že právě ty prostředky, pomocí kterých chce člověk co nejrychleji a co neúčinněji dosáhnout nezávislosti, ho vrhají do závislosti, která se rovná otroctví. A cesta z této smrtenosné závislosti začíná tam, kde si člověk uvědomí a přijme skutečnost, že absolutní nezávislost člověka je pouhý přelud.

Když nás totiž Boží Syn upozorňuje, že nemůžeme sloužit dvěma pánům, vychází tím ze skutečnosti, že nemůžeme nesloužit. Sloužit znamená konec konců totéž co milovat. Záleží pak na našem svobodném rozhodnutí, jakou službu si zvolíme. Pán mluví o dvou možnostech: buďto Bůh, nebo mamon. Kdo je to mamon? Jako ideál nezávislosti prezentuje současná úpadková kultura takového člověka, který si může všechno dovolit. Lidově se o něm říká, že „na to má“. Mamon není osoba, mamon je něco, co má jakoby umocnit, povýšit takřka na nekonečno samotnou lidskou osobu. Kristova alternativa ve skutečnosti znamená: Buďto Bůh, nebo já.

To nás vrací na sám počátek lidských dějin. Už tehdy se ocitl člověk před alternativou, komu chce sloužit. Rozhodl se odmítnout závislost na Bohu. Aby se odvážil k této tak troufalé volbě, musela mu být představena v extrémně lákavé podobě. To Nepřítel mu namluvil: „Jednej nezávisle podle svého. O nic nepřijdeš, naopak, budeš sám jako Bůh.“ Dábel tu představil člověku dokonale zfalšovaný obraz Boha. Zamlčel přitom to podstatné: Bůh není Bohem proto, že je nezávislý, ale proto, že je Láska. Je absolutně altruistický; je to jediná Bytost, která miluje nekonečně sama sebe láskou, která je nekonečně nesobecká, absolutně altruistická: Bůh i sám v sobě miluje toho Druhého. Není Boha kromě Boha žijícího touto láskou – jediného Boha ve třech osobách.

Avšak člověk svedený, aby zbožstil sám sebe, nastolil pseudobožství sebestřednosti – jáství, egoismu, který nemiluje druhého, ale jen sám sebe. To je zdroj a základ veškeré jeho

Pokračování na str. 11

Chvála náleží jedině pravému Bohu

V žalmu 113 B, který jsme vyslechli a který je součástí řady nešporních žalmů, se střetává živý Bůh a mrtvá modla. Starý řecký překlad Bible nazvaný Septuaginta, ze které vychází latinská verze staré křesťanské liturgie, spojil tento žalm ke cti pravého Hospodina s oním předchozím. Vznikla tak jediná skladba, která je nicméně evidentně recitována jako dva odlišné texty (srov. Ž 113 A a 113 B).

Bohu patří sláva

Po úvodním slovu, které se obrací k Pánu, aby mu osvědčilo slávu, představuje vyvolený národ svého Boha jako všemohoucího Stvořitele: *Bůh náš je na nebesích, učinil všechno, co chtěl* (v. 3). *Věrnost a milosrdenství* jsou typické vlastnosti Boha smlouvy ve vztahu k Izraeli, národu, který si vyvolil (srov. v. 1). Tak jsou vesmír i dějiny pod jeho nadvládou, která je moci lásky a spásy.

Skutečná ubohost všech model

Proti pravému Bohu, kterého uctívá Izrael, jsou postaveni jako protiklad *modly pohanů* (v. 4). Modloslužba je pokušení pro celé lidstvo všech zemí a všech dob. Modla je neživá věc, zrozená jako dílo lidských rukou, chladná socha zbavená života. Žalmista o ní mluví ironicky jako o jejích sedmi smyslech, které jsou zcela neužitečné: nemá ústa, slepé oči, hluché uši, nos necitlivý pro vůně, mrtvé ruce, ochrnuté nohy, hrdlo nevydávající hlas (srov. v. 5–7).

Postih modloslužebníka

Po této nelibostné kritice model vyjadřuje žalmista sarkastický výrok: *Ať jsou jim podobní ti, kdo je zhotovují, každý, kdo v ně doufá* (v. 8). Je to výrok vyjádřený jistě působivou formou, aby vyvolal účinné a radikální odsouzení modloslužby. Kdo se klaní modlám bohatství, moci, úspěchu, ztrácí důstojnost své lidské osoby. Prorok Izaiáš řekl: *Výrobci model jsou všichni k ničemu, modly, které mají za žádoucí, jim v ničem neprospějí. Jejich ctitelé nic nevidí a nic nechápou a upadnou proto do hanby* (Iz 44,9).

Odměna věrných

Naproti tomu ti, kdo věří v Hospodina, vědí, že mají v živém Bohu svého *pomocníka* a svůj *štít* (srov. Ž 113 B,9–13). Jsou představeni jako trojí kategorie. Především je zde *dům Izraelův*, totiž celý národ, společenství, které se v chrámě spojuje k modlitbě. Je zde také *dům Áronův*, který zahr-

nuje kněze, strážce a hlasatele Božího slova, povolane, aby na kult dozírali. Konečně se zde připomínají ti, kteří se bojí Hospodina, tj. praví a vytrvalí věřící, ke kterým v judaismu, následujícím po babylonském zajetí a pak ještě později patří také ti pohané, kteří se přibližují víře a společenství Izraele s upřímným srdcem v poctivém hledání. Takovým bude např. římský setník Kornélius (srov. Sk 10,1–2.22), kterého pak svatý Petr obrátil na křesťanství.

Na tyto tři kategorie pravých věřících sestupuje Boží požehnání (srov. Ž 113 B,12–15). To je podle biblického pojetí pramenem plodnosti: *Hospodin rozmnoží vás i vaše syny* (v. 14). Nakonec věřící v radosti z daru života, který přijali od Boha živého a stvořitele, zpívají krátký hymnus chvály a odpovídají tak na účinné Boží požehnání svým vděčným a důvěryplným velebením (srov. v. 16–18).

Proměna skrze vykoupění

Velice živým a sugestivním způsobem se svatý Řehoř Nisánský (IV. století), Otec východní církve, odvolává v páté homilii o Písni písní na náš žalm a popisuje přechod lidstva od „ledu modloslužby“ k jaru spásy, neboť – připomíná svatý Řehoř – lidská přirozenost se sama přetvořila do „nehybných bytostí“ bez života, „které se staly předmětem kultu“, jak stojí psáno: „Ať jsou jim podobní ti, kdo je zhotovují a kdo v ně doufají.“ „A bylo logické, aby se tak stalo. Jako totiž ti, kdo se dívají na pravého Boha, přijímají do sebe zvláštnost božské přirozenosti, tak ten, kdo se obrací k marnosti model, se přetvořil na bytost shodnou s tou, na kterou patří, a z člověka, kterým byl, stává se kamenem. Proto tedy lidská přirozenost, která se stala kamenem kvůli modloslužbě, stala se nehybnou směrem k lepšímu, zatlačena do ledu úcty k modlám, a z toho důvodu vychází nad touto strašnou zimou Slunce spravedlnosti a vytváří jaro poledním dechem, který odnímá takový led a zahřívá vzcházejícími paprsky onoho slunce všechno, co je pod ním; a tak člověk, který se stal kamenem a jedná v ledu, roztává skrze Ducha a zahřátý paprskem Slova, stal se poznovu vodou, která tryskala do věčného života“ (Omélie sul Canticum dei cantici, Řím 1988, s. 133–134).

*Bolletino Vaticano 1. 9. 2004
Mezititulky redakce Světla*

Pravá chytrost

Zamyšlení nad liturgickými texty
dnešní neděle

*Synové světa jsou prozíravější
než synové světla*

Přijmi dnešní neděli jako příležitost k důležitému zastavení. Postarej se, abys mohl v klidu a ve světle Ducha Svatého provést důkladnou bilanci. Sleduj dnešní svatá čtení s vědomím, že tu nejsi jen svědek a pozorovatel. To Pán sám si tě volá, abys *skládal účet ze svého správcovství*.

Máš pocit, že tě takové Pánovo předvolání zaskočilo? Je to asi tím, že jsi mezi množstvím svých nejrůznějších činností zapomněl na tu nejdůležitější, kterou tě nebeský Hospodář pověřil. Co vlastně znamená tvé *správcovství*? Správcem je ten, komu byly svěřeny značné hodnoty, nikoliv však do vlastnictví, aby s nimi nakládal, jak se mu líbí, nýbrž aby zaručil, že budou důsledně sloužit k tomu, k čemu jsou určeny. Co bylo svěřeno do tvé správy? Všechno, dokonce i ty sám se vším, co jsi a co máš, cos poznal, v co věříš, co umíš, a to vše navíc s nesmírným množstvím Božích darů a milostí. Jsi-li všeho toho správcem, znamená to, že to nebylo určeno pouze pro tebe.

Pán navíc počítá s tím, že nebudeš pouze zprostředkovatelem. Očekává od tebe, že všechno to, co ti svěřil, *nezakopeš a neukryješ do země*. Je to všechno nedocenitelný božský kapitál a tvou povinností je přičinit se, abys ho rozmnožil a *vyzískal tak další*⁽¹⁾. Jestliže však na to zapomínáš a zanedbáváš své poslání, nezasloužíš, aby tě Pán pokládal za *služebníka špatného a lenivého*⁽²⁾.

Probuď se ze své pohodlnosti. Máš Pána, který si zaslouží, abys pro něho pracoval s plným nasazením. Nebo chceš říci, že ti pranic nezáleží na ztrátách, ke kterým dochází v jeho království v důsledku tvé nedbalosti? Nezaslouží si tvůj Pán, abys mu sloužil s plným nasazením? Rozhlédni se kolem sebe a všimni si *synů tohoto světa*. Nevidíš, s jakou neúnavnou horlivostí, úsilím a vynalézavostí se starají o mamon, kterému slouží? Nepřestávají na něj myslet. Čím více mají, tím více chtějí mít. Ani tehdy, když stavějí na odiv svou údajnou štědrost, není to ve skutečnosti nic jiného než promyšlená vypočítavost, která očekává, že se jí to bohatě vrátí. Vynakládají tak své nejlepší vlastnosti v těchto špatných službách. Je tvoje angažovanost pro Boží království srovnatelná s jejich přičinlivostí a pracovitostí?

Ježíš obrací tvou pozornost k jejich jedné věci zcela zaslouží, aby ti na jejich příkladu názorně ukázal, čeho je schopen člověk, který se své

věci zcela zasvětil. Současně tě však varuje, že takto bezvýhradně nejde současně *sloužit Bohu i mamonu*. Jestliže zasvětiš celé své srdce jednomu, nezbude ti pro druhého, a to tím spíše, že v tomto případě se jedná o dva protichůdné světy. V každém z nich totiž směřují dobra a statky ve zcela opačném směru.

V čem se projevuje služba *mamonu*, popisuje výstižně prorok Ámos. Dar vynalézavosti a podnikavosti se tu uplatňuje v tom, jak *zmenšovat míru a zvyšovat cenu, prodávat i to nejhorší obilí*. Synové tohoto světa *hromadí poklady pro sebe, a proto si stavějí stále větší stodoly*⁽³⁾.

V Božím království směřuje tok bohatství zcela opačným směrem. Tady není cílem shromážďovat, ale rozdělovat. Nebeský Hospodář si najímá takové správce, kteří mu pomáhají zprostředkovat jeho poklady bezplatně a bezúročně všem, kteří je potřebují, kteří štědře rozdávají z jeho nevyčerpatelné hojnosti: *Vzhůru! Všichni, kdo žízníte, pojďte k vodám, i ten, kdo peníze nemá. Pojďte, kupujte a jezte, pojďte a kupujte bez peněz a bez placení víno a mléko*.⁽⁴⁾ To je služba, kterou očekává i od tvého správcovství. Vykonáváš-li je liknavě, děje se tak ke škodě těch, kteří žijí po pravdě a spravedlnosti. A nejen to, poškozujete tak i Hospodářovo dobré jméno, protože jeho bezmezná štědrost se nedostává náležitě známosti. *On chce, aby se všichni lidé zachránili a došli k poznání pravdy*, a přitom je ještě tolik těch, kteří se o tom ani nedověděli.

Dovolíš, aby tě zahanbili ti, kteří se pachtí za svým mamonem? Dej se do práce a vyhledávej pilně všechny Pánovy dlužníky, kteří úpí pod tíhou svých dluhů. Uvědomuješ si, kolik z těchto dluhů je i tvým dluhem? Vynalož všechny svůj důmysl a vynalézavost, využij nesmírnou Hospodářovu štědrost, abys pomohl zadluženým umořit jejich břemeno. Kromě dlužníků je tu mnoho těch, kterým se vede ještě hůře v nejrůznějších formách otrocké závislosti a zatím se ani nedověděli, že *Ježíš Kristus se vydal za všechny a zaplatil za ně výkupné*. Není přímo kolem tebe mnoho ubohých, kteří nepoznali Ježíše, jenž *slabého pozvedá z prachu, ze smetiště povyšuje chudého, aby ho posadil vedle knížat*?⁽⁵⁾

Místo abys se založenými rukama nařikal nad zkažeností světa, shromážďuj bratry, aby *bez hněvu a hádání s čistými rukama konali modlitby prosebné a přímlyvné za všechny lidi a za ty, kteří zaujímají odpovědné postavení, abychom mohli vést život pokojný a klidný v samé zbožnosti a počestnosti*. *Tak se to líbí Bohu, našemu Spasiteli, tak to rád vidí*.

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ srov. Mt 25,14-30; ⁽²⁾ srov. tamtéž;

⁽³⁾ srov. Lk 12,16-21; ⁽⁴⁾ Iz 55,1; ⁽⁵⁾ resp. žalm 112

Liturgická čtení

1. čtení – Am 8,4-7

Slyšte to vy, kteří šlapete po nuzném, utlačujete chudáky země! Říkáte: „Kdypak už bude po slavnosti novoluní, abychom mohli prodávat obilí, kdypak již bude po sobotě, abychom mohli otevřít sýpky, zmenšovat míru, zvyšovat cenu, užívat podvodných vah, chudáka kupovat za peníze, nužáka za pár opánků? I nejhorší obilí prodáme.“ Při chloubě Jakubově Hospodin přísahal: „Navěky nezapomenu na žádný jejich skutek!“

2. čtení – 1 Tim 2,1-8

První věc, ke které vybízím, je tato: ať se konají modlitby prosebné, přímlyvné i děkovné za všechny lidi, za krále a všechny, kdo mají moc, abychom mohli vést život pokojný a klidný, v opravdové zbožnosti a počestnosti. Tak je to dobré a milé Bohu, našemu spasiteli. On chce, aby se všichni lidé zachránili a došli k poznání pravdy. Je totiž jenom jediný Bůh a jenom jediný prostředník mezi Bohem a lidmi: člověk Kristus Ježíš, který vydal sám sebe jako výkupné za všechny. To bylo zjeveno ve svůj čas; a já jsem byl ustanoven za hlasele toho a za apoštola – to mluvím pravdu a nelžu – za učitele víry a pravdy mezi pohany. Přejí si tedy toto: všude se mají muži modlit tak, že budou zvedat čisté ruce bez hněvu a sváru.

Evangelium – Lk 16,1-13

Ježíš řekl svým učedníkům: „Byl jeden bohatý člověk a ten měl správce, kterého obvinili, že prý zpronevřuje jeho majetek. Zavolal ho a řekl mu: ‚Co to o tobě slyším? Slož účty ze svého správcovství! Správcem už dál být nemůžeš.‘ Správce si řekl: ‚Co si počnu, když mě můj pán zbavuje správcovství? Kopat neumím, žebrat se stydím. Už vím, co udělám, aby mě lidé přijali k sobě do domu, až budu zbaven správcovství.‘ Zavolal si dlužníky svého pána, každého zvlášť, a zeptal se prvního: ‚Kolik jsi mému pánovi dlužen?‘ Odpověděl: ‚Sto věder oleje.‘ Řekl mu: ‚Tady máš svůj úpis, honem si sedni a napiš padesát.‘ Pak se zeptal druhého: ‚Kolik ty jsi dlužen?‘ Odpověděl: ‚Sto korců pšenice.‘ Řekl

Pokračování na str. 6

Málo inteligentní bomby

18. května před šedesáti lety skončila u Monte Cassina bitva, jedna z nejkřutějších a nejne-myslnějších bitev druhé světové války. Stála tisíce lidských životů a srovnala se zemí opatství kláštera založeného svatým Benediktem.

„Maják evropské civilizace“, jak řekl prezident Ciampi, byl cílem zničujícího bombardování „kvůli tragickému omylu a chybné interpretaci“. Přečtěte si, co se vlastně tehdy stalo.

Onoho vlahého jarního rána vstoupili polští pěšáci do opatství Monte Cassino, zcela proměněného v hromadu trosek. Zdecimované oddíly 5. armády generála Anderse si razily cestu mezi roztroušenými mrtvolami, které ležely všude na svahu pahorku. Jedna z nejneúprosnějších bitev druhé světové války byla u konce. Z kláštera, jednoho z nejstarších, který založil sv. Benedikt v roce 529 a ve kterém jsou uloženy jeho tělesné ostatky, jsou jen zbořeniny a zbytky zdí. 15. února byl tento klášter srovnán se zemí. Pak následovaly měsíce zoufalých bojů proti Němcům, kteří se opevnili v troskách kláštera. Ovšem když spojenecké oddíly dosáhly „kóty klášter“, těch několik německých parašutistů, kteří tu kladli odpor, se už dávno vypařilo, aby nepadli do rukou divizi generála Francise Tukera. Ten totiž překročil pohoří Aurunci, prolomil nepřátelské obranné linie a otevřel spojencům cestu do Říma. Tento plán chtěl Toker uskutečnit už v únoru za pomoci francouzského generála Alfonse Juina, aby nemusel německé oddíly na Monte Cassinu napadnout frontálně. Ale strategie obklíčení franko-indickými oddíly, což mohlo zachránit tisíce životů a také zdi a renesanční fresky opatství, byla zavržena vrchním velením „mnohoetnické spojenecké armády“, složené z vojáků 12 národností pod velením generála Marka Clarka. Toto velení na nátlak vlivných důstojníků rozhodlo, že Gustavova linie musí být napadena frontálně. Tuto linii zřídil německý maršál Kesselring, aby zabránil spojencům proniknout na sever Itálie. Místem pro tento útok bylo zvoleno právě měs-

tečko Cassino pod stejnojmennou horou, na které je prastaré benediktinské opatství.

Generál Mark Clark

V opatství, které bylo po válce znovu restaurováno, se letos konalo několik shromáždění k 60. výročí historických událostí bombardování kláštera a tragické bitvy. 15. března se slavností účastnil italský prezident Carlo Azeglio Ciampi. Vstoupil do opatství, kde držel tři minuty ticha na památku obětí teroris-

tického útoku v Madridu před pěti dny, zúčastnil se mše svaté a ve své řeči na náměstí v Cassinu vzpomněl utrpení druhé světové války. Je to utrpení, o kterém odvážně vypráví kniha a pak také film *La Ciociara*. Prezident řekl: „Jsou události, které nemůže zmírnit žádná filozofie dějin. Ve druhé světové válce jich bylo bohužel mnoho. Zničení Monte Cassina je jednou z nich. Nikdo nemůže odpustit zničení kláštera, který byl více než 1000 let majákem evropské civilizace, opatství svatého Benedikta.“ Dvakrát se zmínil o bombardování kláštera: „Byl to tragický omyl, výsledek mylné interpretace.“

A přesně 60 let po tomto bombardování přiznávají i USA a Velká Británie, že to byl „tragický omyl“. Jak však došlo k tomuto bombardování?

Bombardér číslo 666

Pokusme se o rekonstrukci případu, který má mnoho analogií s válkami a vojenskými operacemi dnešních dnů. Začneme 15. únorem 1944, okamžikem, kdy opatstvím na Monte Cassino

Bombardér B 17 nad klášterem Monte Cassino

v 9 hodin 24 minut otřásla strašná exploze a vytrhla z modlitby malou skupinu benediktinských mnichů, která právě vyprošovala pomoc Matky Boží a modlila se „*et pro nobis Christum exora*“. Byl mezi nimi také osmdesátiletý opat Dom Gregorio Diamare a jeho sekretář Dom Martino Matronola, který ve svém vzácném deníku popsal tyto dramatické dny. Nad jejich hlavami a nad hlavami stovek lidí, kteří hledali v klášteře útočiště, se právě sesypal hrozen bomb, každá o váze 250 kg. Shazoval je bombardér č. 666, kterému velel major Brandford Evans, který s letadlem, označeným tím znepokojujícím číslem, vedl první ze čtyř formací bombardérů B 17 americké vzdušné flotily, která obdržela rozkaz, aby zničila tisíciletý klášter na Monte Cassinu. Následovaly ještě čtyři vlny bombardérů s bombami střední nálože. Ve 13.30 je po všem, mniši se zachránili, ale stovky uprchlíků zůstaly pod troskami. Jsou to mrtví, jejichž vyproštění dělalo potíže i po válce a jejichž náhrobky namnoze nemohly být opatřeny jménem.

Změna scény. Washington, týž den v 16 hodin. V Itálii je již 22 hodin. Od začátku bombardování uplynulo 12 hodin. Prezident Franklin Delano Roose-

Benediktinský klášter Monte Cassino proměněný v hromadu trosek

velt začíná tiskovou konferenci těmito slovy: „Četl jsem dnes o poledne v novinách, že naše vojenské síly bombardovaly opatství Monte Cassino. Jak píšou korespondenti, k bombardování došlo proto, že Němci používali opatství k tomu, aby bombardovali nás. Byla to německá bašta s dělostřelectvem a vším, co k tomu patří.“ Americký prezident působí přesvědčivě, stejně jako přesvědčivě píše americký a britský tisk: *Air force rozbijí Němce na Monte Cassinu*, zní titulky v *New York Times* toho dne. Roosevelt nemůže vědět, že ho dějiny potrestají za strašnou lež, ale nemohl si neuvědomit, že za tím vším vězí něco pozoruhodného. A stejně tak svět, který je už několik let ve válečném stavu, pro který smrt a zničení je na denním pořádku. Nikdy dosud nebyla předmětem útoku strategických bombardérů budova, která je ve vlastnictví Svatého stolce, navíc leží v neutrální zóně a která je slavná v celém křesťanském světě, na místě, kde se nacházejí historická svědectví a umělecká díla neocenitelné hodnoty. Je možno jen obdivovat množství ničivých sil: 452 tun bomb z 239 bombardérů, které je shazovaly v osmi útočných vlnách. Jak mohli katolíci voliči o několik měsíců později znovu potvrdit F. D. Roosevelta v prezidentském úřadě? Bylo to „v dějinách nejvíce publikované bombardování jediného cíle,“ jak uvedl *Newsweek* v onen den v novinách na polovině světa. Jaké následky to mělo mít, kdo získal touto propagandistickou bitvou? Roosevelt dal dokonce novinářům k dispozici oběžník spojeneckého velení, který byl zaslán všem velitelům v Evropě. V něm Dwight Eisenhower prohlásil, že velení stálo před rozhodnutím buďto zničit historický monument, nebo obětovat naše vojáky, jejichž život má mnohem větší cenu. Ale toto rozhodnutí nebylo jednoduché. Neboť výraz „vojenská nezbytnost“ neznamená osobní zájem ani se za ním

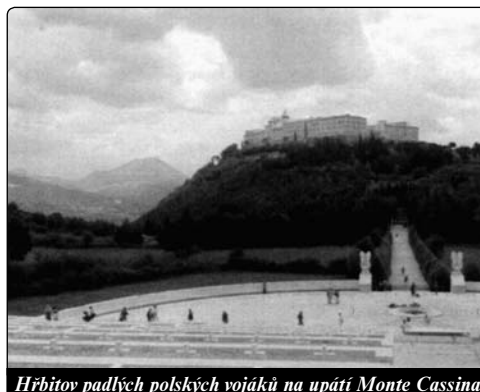
Osmdesátiletý opat Don Gregorio Diamare

nemůže skrývat povrchnost nebo lhovost. Ale to všechno nemohlo zabránit, aby věc nezapůsobila negativně na evropské veřejné mínění.

Mediální porážka

Nacistická propaganda bombardování ihned plně využila. Evropě, která byla pevně v rukou nacistů, byli Angličané a Američané představeni jako novodobí barbari, kteří chtějí systematicky vyhladit každou stopu „dosavadní evropské civilizace“. Opatství Monte Cassino bylo v minulosti třikrát zničeno: barbary, saracény a zemětřesením, nyní bylo „židy a sympatizanty bolševiků v Moskvě, Londýně a Washingtonu“ proměněno v prach a popel. Ale na tom nebylo dosti. Nacistická špionáž podle zpráv britského vyslance ve Vatikánu D'Arcy Osborna již delší čas šířila zprávy, že se v opatství nacházejí oddíly,

aby vyprovokovala bombardování. To bude prostředkem, jak přirhát Němcům roli ochránců civilizace: Divize Hermana Göringa totiž již v prosinci 1943 všechna transportu schopná umělecká díla, celou nesmírnou knihovnu s kodexy neocenitelné hodnoty přemístila do bezpečí ve Vatikánu. K tomuto úctyhodnému bezpečnostnímu opatření přispěla

Hřbitov padlých polských vojáků na upátí Monte Cassina

okolnost, že generál Frido von Senger, velitel 16. tankové divize, věnoval pozornost benediktinskému historickému památníku. Byl to katolík, který měl po

Novozilandské vojáky dobývají Monte Cassino

léta spojení s benediktiny a patřil k malé skupině aristokratů z jižního Německa, kteří sice byli proti nacismu, ale podrobili se rozkazům. Senger, který byl vrchním velitelem Gustavovy linie, respektoval neutralitu místa a nikdy nedovolil svým oddílům, aby na 300 m vysokém pahorku zaujali jakékoliv pozice.

Vyvrácení „nezvratných“ důkazů

Roosevelt, stejně jako Churchill, se rozhodl, že ospravedlní rozhodnutí středomořského vojenského velení. A to nejen proto, že postup na Řím se nacházel v choulostivé situaci a hrozilo dokonce, že spojenci budou vytlačeni zpět na moře, ale také proto, že generál Henry Maitland Wilson, velitel ve Středomoří, prohlásil, že má „nezvratné důkazy, že se v době bombardování zdržoval v opatství nepřítel“.

A když ministerstvo zahraničí žádalo 9. března Wilsona, aby podal Vatikánu vysvětlení, proč byl klášter zničen, i když se Svatému stolci zaručili, že opatství bude respektováno, potvrdil Wilson, že má 12 „nezvratných důkazů“, že Němci využívali opatství k vojenským

cílům, ale že je nutno je držet v tajnosti, aby Němci nepředložili falešné protidůkazy. Slíbil však Vatikánu, že je v daný čas předloží. Tento čas však nikdy nenastal, a to ani po válce, protože nesporné historické studie jasně dospěly k závěru, že šlo o omyl. Jeden z nezvratných důkazů Wilsona byl odhalen kapitánem Davidem Huntem, pomocníkem polního maršála Harolda Alexandra, velitele oddílů v Itálii. Hunt dosvědčil, že bombardování bylo výsledkem špatného překladu odposlouchané zprávy. Zpráva zněla: „Ist der Abt noch im Koster?“ A odpověď zněla: „Ja.“ (Je opat ještě v klášteře? – Ano.) V překladu bylo slovo „Abt“ bylo špatně

interpretováno jako zkratka „Truppenabteilung“: „Ist die Abteilung noch im Kloster?“ – „Ja.“ Když důstojník přišel na to, že byla řeč nikoliv o Němcích, ale o mniších, bylo již pozdě zastavit letadla, která již byla ve vzduchu. Jak mohlo dojít k omylu s tak tragickými důsledky? Nesmíme zapomenout, že tajné služby často slyší a vidí to, co slyšet a vidět chtějí a co se líbí těm, kteří dávají rozkazy. Tak tomu bylo i v tomto případě. To také vysvětluje, jak mohl důstojník Herbert Marx, který sledoval klášter při bombardování dalekohledem, potvrdit, že z kláštera prchalo nejméně 70 německých vojáků, když bylo později prokázáno, že tam žádný voják nebyl. V 11 hodin byla vydána zpráva, že po prvním útoku 5. armády „200 Němců uteklo z kláštera na cestu“.

Rozkaz, který nikdo nechce vzít na sebe

Kdo však rozhodl, že má být Monte Cassino zničeno? V knize *Monte Cassino* od Davida Hapgooda a Davida Riccardsona, která shrnuje výsledky bádání ve vojenských archivech, potvrzuje, že rozhodnutí padlo na vyšší úrovni než od generála Wilsona a generála Alexandra. Je skutečností, že se k rozhodnutí bombardovat opatřiví ze známé hierarchie nikdo nehlásí, počínaje vedoucími spojeneckými politiky a vrchními vojenskými veliteli konče. Jen jeden generál vstoupil do dějin jako rozhodující činitel bombardování: Bernard Freyberg. Je to

velitel novozélandského kontingentu. Od počátku obviňoval klášter z toho, že se nedaří prolomit linii. Požadoval tedy jeho bombardování, a to tak naléhavě, že hrozil odvolat svůj kontingent, pokud se tak nestane. Generál Clark byl nejdříve proti, ale jeho hlasu se přikládala malá váha, snad v důsledku porážky, kterou utrpěl v lednu, když dal rozkaz překročit řeku Rapido a ztratil přitom 2000 mužů. Freyberg se naopak těšil velké vážnosti. Kromě toho anglický i americký tisk již delší dobu prováděl kampaň, že za vstřícnost velení vůči katolické církvi zaplatilo již mnoho vojáků svým životem. Psalo se o tom, že je lepší vítězství v kapse než Michelangelo na stěně. Nakonec dal i Clark bombardování zelenou.

Ironie osudu chtěla, že Freybergovu synu, kterého pronásledovali nacisté, zachránila život pohostinnost řádových sester v Castel Gandolfu, kde se mohl ukrýt. Jak Freyberg brzy poznal, Němci obsadili teprve ruiny kláštera a pak teprve začala ta pravá bitva. Městečko Cassino bylo tak nemilosrdně bombardováno, že když pak sem měly vstoupit spojenecké tanky, padaly do kráterů, které způsobily spojenecké bomby. Artileristé vypočítali, že usmrcení jednoho nepřátelského vojáka stálo spojení 25 000 dolarů. Kdyby tu částku nabídli Němcům, snad by byli sami odešli, napsal slavný válečný korespondent Ernie Pyle.

30giorni 3/2004
Kráce

Soudobý tisk referující o tragických událostech na Monte Cassinu

Modlářské rouhání na svatém místě

Jak jsme již informovali, sešli se 10. – 12. října 2003 v portugalské Fatimě křesťané, muslimové a buddhisté na mezináboženském kongresu. Ředitel fatimské svatyně mons. Guerra prohlásil: „Budoucnost Fatimy a úcty k Bohu a k jeho Matce se musí v této svatyni změnit a stát se svatyní, kde se smísí nejrůznější náboženství.“

P. Jacques Dupuis, docent na římské univerzitě **Gregoriana** řekl na tomto kongresu doslova: „*Náboženství budoucnosti bude souběh všech náboženství v univerzálním Kristu, který každého uspokojí... I jiné náboženské tradice, které existují ve světě, jsou součástí Božího plánu pro lidstvo. Duch svatý je přítomný a působí v textech buddhismu, hinduismu, křesťanů i nekřesťanů. Univerzalita Božího panování to dovoluje. Jsou to zkratka rozličné cesty pokroku na společném tajemství vykoupení.*“

Toto zednářské smýšlení představuje odpadlictví, není apoštolsky katolické, ale katolicky odpadlické.

5. května 2004 vstoupilo 60 hinduistů do kaple zjevení ve Fatimě, zmocnili se oltáře a přinašeli na něm pohanskou oběť

ke cti bohyně Devi. Mons. Guerra jim pak představil model mezináboženské „svatyně“ ve Fatimě, která má být postavena do roku 2007 k 90. výročí zjevení Panny Marie. Tato antikřesťanská „svatyně“ se má stát centrem, ve kterém budou všechna náboženství rovnocenná.

Je zapotřebí, aby se proti tomuto rouhání vedenému zednářským smýšlením ozvali jasně katoličtí křesťané na celém světě a posílali své protesty na adresu kardinála, který je odpovědný za diecézi Fatima – Leiria:

José da Cruz Policarpo,
Casa Patriarcal,
Quinta do Cabeco,
P-1008 Lisboa, Portugal.

Pramen: A. Martesacker,
Schweizerisches Katholisches
Sonntagsblatt 35/2004

SEMENIŠTĚ DUCHOVNÍCH POVOLÁNÍ

V Indii zemřel ve věku 102 let Emmanuel D'Souza. Žil celý život jako angažovaný katolík v diecézi Mangalore v indickém státě Karnataka. Byl původně učitelem. Měl 13 dětí, které vychoval v hluboké víře. Dva synové se stali biskupy, dva kněžími a dvě dcery řádovými sestrami. Jeho děti budou i v budoucnu vzpomínat na jeho apoštolskou horlivost a neúnavnou bliženskou lásku. Synové Albert a Alfons jsou biskupy v Indii, Mathew a Edvard kněžími v USA. Dcery Lucy a Eugenie jsou řádovými sestrami v indickém státě Maharastra.

Kath-net

LITURGICKÁ ČTENÍ – pokračování ze str. 3

mu: „Tady máš svůj úpis a napiš osmdesát.“ Pán pochválil nepoctivého správce, že jednal prozíravě. Děti tohoto světa jsou totiž k sobě navzájem prozíravější než děti světla.

A já vám říkám: Získávejte si přátele z nespravedlivého mamonu, abyste – až ho nebude – byli přijati do příbytků věčných. Kdo je věrný v maličkosti, je věrný i ve velké věci, a kdo je v maličkosti nepoctivý, je nepoctivý i ve velké věci. Jestliže jste tedy nebyli věrní v nespravedlivém mamonu, kdo vám svěří pravé bohatství? Jestliže jste nebyli věrní v cizím, kdo vám dá, co je vaše?

Žádný služebník nemůže sloužit dvěma pánům. Buď jednoho bude zanedbávat a druhého milovat, nebo se bude prvního držet a druhým pohrdne. Nemůžete sloužit Bohu i mamonu.“

Výročí úmrtí velkého papeže

Svatý Pius X. (1835–1914)

20. srpna uplynulo 90 let od smrti velkého papeže sv. Pia X., kterého Bůh přivedl z venkovské farnosti přes biskupský a arcibiskupský úřad až na stolec sv. Petra. Narodil se 2. června roku 1835 v Riese u Trevisa chudým venkovským rodičům ve velmi prostých poměrech. V roce 1858 přijal kněžské svěcení, stal se nejdříve biskupem v Mantově, pak byl jmenován benátským patriarchou a v roce 1903 byl zvolen papežem. Ve své nástupní encyklice vyhlásil program svého pontifikátu: *Všechno obnovit v Kristu.*

V době osvícenství se svět a církev stále více odcizovaly. Církev, ze všech stran osočovaná, odmítala vést se světem teologický a politický dialog a vybudovala svůj vnitřní systém založený na centralismu a autoritě. Papež Pius X. se stal terčem kritiky, že pokračoval v uzavírání církve do sebe a odmítl dobře míněné pokusy o „aggiornamento“ jako záluďný modernismus. Nicméně zůstává skutečností, že se jedná o osobnost svatého života a heroických ctností.

Giuseppe Sarto si nic nepodřel z pozemských statků a poct tohoto světa. „Chudý jsem přišel, chudý jsem žil a chudý umírám,“ napsal ve své závěti. Co o něm soudili jeho současníci, to stojí napsáno na jeho náhrobku: „Chudý a přece bohatý, mírný a pokorný srdcem, neohrožený strážce práv Církve, který usiloval všechno obnovit v Kristu.“ Není u něho ani stopy po panovačnosti. Ve své nástupní encyklice přiznává: „Mnoha slzami a mnoha prosbami jsem se pokoušel odvrátit od sebe strach budící poctu papežského úřadu.“ „Nyní mi však nezbyvá nic jiného, než se vzdát svých plánů a sklonů a odevzdat se Božímu řízení.“

Od počátku počítal se zneuznáním a odporem. „Jistě nezbude nic jiného, než že smísíme lidské s božským. S všeurčujícím ujištěním nechceme dělat nic jiného než být služebníkem Boha, v jehož jménu spravujeme Církev. Naše síly patří Boží věci, pro kterou nasazujeme sebe i svůj život.“ Bohu svěřil svůj úřad jako válku vyhlášenou protivníkovi, který měl v plánu „zce-

la vyhladit vzpomínku na Boha a vědomí o něm.“

Tim měl na mysli materialistický agnosticismus, oblečený do ovčího roucha modernis-

hlásit, že vedoucím cílem našeho pontifikátu je všechno obnovit v Kristu (Ef 1,10).“

Kromě svatě povinnosti, kterou chápal jako nekompromis-

Velké pozdvižení vyvolal Pius X. v roce 1907, když ostře odsoudil řadu bludů, které hlásali různí autoři, a stanovil různá ochranná opatření, aby zachránil poklad víry před rozmělněním a ztrátou.

Tyto bludy je možno shrnout do tří kořenů: První je agnosticismus, který učí, že lidský rozum nemůže chápat nadpřirozené věci.

Druhý je názor liberalistické teologie, že náboženství vyrůstá z vnitřního života člověka, dogmata jsou jen odrazem stavu pohnutí a církev je pouze lidská instituce k uspokojení náboženských potřeb.

Třetí kořen je historismus ve spojení s evolucionismem, pro který je pravda a víra pouze něco, co se vyvíjí a co je relativní.

Všem těmto kořenům je společné, že chápou víru a církev jako něco ryze lidského a subjektivního. Pius X. naproti tomu hájí božský charakter víry, objektivnost zjevení a jeho neměnitelné pravdy.

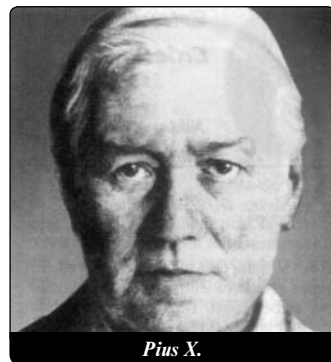
Jeho čtyřicetiletá pastorační zkušenost jej vedla k tomu, že se zasazoval o asketickou a vědeckou výchovu kléru, probouzel k životu Katolickou akci, péči o katechetickou výuku a kázání, zjednodušil a nově kodifikoval církevní právo a reformoval liturgii.

mu, který popírá nadpřirozený charakter zjeveného náboženství a usiluje o jeho odbourání. V plném přesvědčení, že plní božské poslání, formuloval nový papež svůj program: „V důvěře v Boží sílu přiložit ruku k dílu a pro-

ni obranu před „Božími nepřáteli“, věnoval se Pius X. se stejným zápalem obnově Božího lidu. Pevně sledoval obnovu liturgie a církevního práva. Přednostně prosazoval zbožnost zaměřenou na Krista. Doporučo-

ĎÁBEL SI POSLUHUJE EUFEMISMY

Kardinál Jorge Medina, bývalý prefekt Kongregace pro bohoslužbu a svátosti, varuje před satanem, který si posluhuje libozvučně znějícími výrazy, jako jsou „přerušení těhotenství“ a „eutanasie“. Povzbuzuje k uzavírání homosexuálních svazků, k rozvodům a zbožňování peněz. Kardinál vystoupil na konferenci „Démoni a exorcismus“, která se konala na katolické univerzitě v Santiagu de Chile. Podle kardinála je třeba stále pamatovat, že kniže temnot je osoba, konkrétní bytost a žádná abstrakce. Jeho cílem je odvést lidi od cesty spásy, která spočívá v Kristově Kříži.

Pius X.

val častou, až denní účast na mši svatě a svatém přijímání, prosazoval časné první svatě přijímání dětí. Usilovně pečoval o vzdělání a duchovní vedení kněží. Říkal vzácná slova: „My musíme sami zastupovat Krista. Jako jeho vyslanci musíme získat lidi tím, že je předcházíme dobrým příkladem. Jako ti, kteří mají podíl na jeho moci odpouštět hříchy, máme povinnost varovat se všemi silami poskvrnění hříchem. Především však jako jeho představitelé, kteří přinášejí jeho nejsvětější oběť, jsme zavázáni k tomu, abychom sami sebe kladli na oltář jako neposkvrněnou oběť.“ Bludné a nebezpečné jsou však podle něho pojetí a nauka, že kněz má stát jen ve službách bližních, a proto musí všechnu námahu věnovat tzv. „aktivním ctnostem“. Následování Krista se projevuje v pokore, mírnosti, poslušnosti a zdrženlivosti. „Jestliže kněží schází tato svatost, která je konečnou podmínkou jen vynikající vědou o Kristu, pak mu schází všechno.“

Pius X. zůstal věrný svému programu až do své smrti. Některé nepokoje, mnoho těžkostí, boje a neúspěchy velmi vyčerpávaly tohoto statečného bojovníka, který se neohlížel napravo nalevo a neznal žádné diplomatické ohledy a kličky. Ale osobních nepřátel neměl. V uznání jeho křesťanských a kněžských ctností, jeho neúnavné činnosti a plnění povinností, stejně jako ryzosti jeho záměrů a jeho vůle byl celý svět zajedno. Jeho dobrota, laskavost, dobročinnost a prostota si získávaly srdce všech lidí, kteří se k němu přiblížili.

-sks- 34/2004

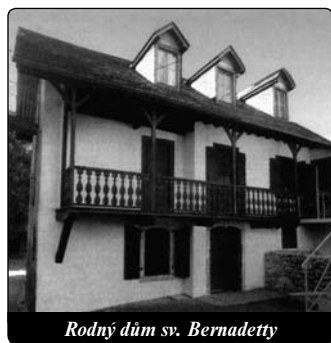
Dívka, kterou Maria učila znamení kříže

150. výročí vyhlášení dogmatu o neposkrvněném početí Panny Marie je nerozlučně spojeno s Lurdskou jeskyní, kde Panna Maria čtyři roky po vyhlášení potvrdila toto dogma prostřednictvím zcela nevzdělané dívky Bernadetty Soubirousové, která neměla ani základní náboženské znalosti.

Žádné zjevení v dějinách Církve nebylo tak rychle uznáno jako ono v Lurdech. 11. února 1858 se Panna Maria poprvé zjevila a již za čtyři roky potvrdil biskup v Tarbes mons. Laurence pravost těchto zjevení.

O Bernadettě víme stále jen velmi málo. Její osoba se připomíná jen ve spojitosti se zjevením, která prožila a o kterých mohla vydat svědectví. Pak zmizela ve stínu kláštera, ve kterém měla strávit zbytek svého života až do 16. dubna 1879, kdy zemřela ve věku 35 let.

Pius XI. ji svatořečil v mimořádném Milostivém létě 1933. Na počátku svého pontifikátu v roce 1925 pozvedl na oltář Terezičku z Lisieux, která měla s Bernadettou mnoho společného. Obě pocházely z Francie 19. století, obě zemřely mladě

Rodný dům sv. Bernadetty

na souchotiny. Ale Terezie, která vyrůstala v měšťanské hluboce katolické rodině, mohla v dětství prožít mnoho lásky a měla před očima příklady křesťanského života, které ji připravovaly pro rozhodnutí vstoupit do kláštera.

Bernadettino dětství vypadalo zcela jinak. Když se jí ve 14 letech zjevila Panna Maria, stále ještě nechodila do náboženství, protože její rodina byla chudá a ona musela pracovat. A když dávala přednost horským stráním před vlhkou nezdravou „dí-

rou“, kde její až po uši zadlužení rodiče museli žít, zajišťovala jí tato práce sotva střechu nad hlavou a trochu jídla. V době, kdy Bernadetta nepásla stádo své pěstounky Marie Laguseové, byl její otec František nucen ji posílat, aby sbírala palivové dříví, které prodával.

„Co jsem viděla a slyšela“

Abbé Pomian, lurdský vikář, se musel nemálo divit, že toto děvče neznalo ani „tajemství Nejsvětější Trojice“. Ale Bernadetta, která žila ve společnosti ještě hluboce proniknuté lidovou zbožností, měla stále u sebe prostičký růženec, který se modlila, když hnala ovce na pastvu. Když se jí „Dáma“ poprvé zjevila, sáhla instinktivně po růženci, který nosila u sebe. Reakcí Madony byl úsměv a něžné gesto, na které Bernadetta nikdy nemohla zapomenout. Na jméno se krásné Paní neptala. Nevěděla, kdo to je, a nazývala zjevení ve svém dialektu „Aqero“ - „tato věc“. Teprve později jí mělo být prozrazeno jméno - při zjevení 25. března. „Já jsem Neposkrvněné Početí,“ prozradila jí a použila tak stejná slova jako Pius IX. před čtyřmi roky, tedy právě před 150 lety. Pojem, kterému v tom okamžiku Bernadetta vůbec nerozuměla. Věděla pouze, že se „touto věcí“ - když překonala první úlek - cítila přitahována a prožívala neznámý mír. Měla ji vidět 18x až do 16. června. Maria jí svěřila tři tajemství, vyzvala ji, aby všem řekla, že se mají modlit za obrácení hříšníků, prosila kněze - prostřednictvím Bernadetty, aby vedle jeskyně postavili kapli. Bernadetta ani chvíli neváhala předat svěřené poselství.

Bernadetta byla zvyklá vidět věci tak, jak jsou. Abbé Fontea-

nauovi, který ji opakovaně vyslychal a nechtěl jí uvěřit, řekla: „Já vás nenutím, abyste mi věřil, ale mohu vám odpovídat jen na to, co jsem viděla a slyšela.“ Dva roky nato ji vyslychala kanonická komise pod předsednictvím mons. Laurence: „Jíst trávu, to není nápad hodný Matky Boží.“ „Ale salát přece jíme,“ zněla její odpověď.

Bernadetta se nedala nikdy vyvést z klidu nečekanou zvědavostí, která na ni dotírala nejdříve ve vesnici, pak od civilních a církevních úřadů a nakonec z celé Francie. V roce 1861 ji chtěl opat Bernadou fotografovat v pozici, jakou zaujímal při zjeveních. A kritizoval: „Ne, to nejde, takto jste se přece netvářila, když zde byla Matka Boží.“ A ona na to: „Však tady také nyní není!“ Bernadetta nemohla zabránit tomu, aby se stala mezi roky 1858 a 1866 skutečně slavnou. Stále znovu ji vyzývali, aby vyprávěla příběh o zjevení, a ona to dělala - po svém, stručnými slovy, podstatnými, přímými.

„Jsem spokojena s tím, co mi posílá“

Mezitím ji přijaly neverské sestry do svého penzionátu v Lurdech, aby jí nabídly „přiměřený“ pobyt a ochránily ji

Sv. Bernadetta

před zvědavci. A když přišel okamžik, aby rozhodla o svém dalším životě, rozhodla se Bernadetta vstoupit do jejich institutu a přijmout jméno Marie Bernarda. Neprošla žádným vzděláním, byla „k ničemu“, jak se o ní její biskup vyjádřil. V předvečer svého odjezdu do Nevers odpověděla na otázku, zda jí to není líto, že opouští Lurdy: „To málo času, kdy jsme na zemi, musíme dobře využít.“ Věděla, že svěřená milost neznamená, že by se neměla snažit v darovaném čase vést dobrý křesťanský život. A když přišla do mateřince a sestrám po x-té vyprávěla o zjeveních, zakázala představená klášter jí otázky týkající se zjevení v Lurdech.

Mohla tedy noviciátem začít poslední fázi svého života od 22. do 35. roku. Byl to život ve skrytosti, daleko od hluku a slávy. Neměla žádné zvláštní plány. Chtěla jen následovat pokyny Matky Boží a modlit se za obrácení hříšníků. Věděla ta-

Louise Castérot

François Soubirous

ké, že podle tajemné předpovědi Matky Boží bude šťastná „nikoliv na tomto světě“, nýbrž „na onom“. Její život probíhal v dokonalé normalnosti klášterního života. Mohla čerpat z pramenů křesťanského života, které mají všichni: z modlitby, svátosti, každodenních povinností. Pravidlo, kterého se nezříkala. Také utrpení, se kterým byl její pobyt v Nevers spojen, snášela bez mystických akcentů. Její přítelkyně z mládí Vincenta Garrosová vzpomíná: - V Lurdech byla jedna sestra, která se jmenovala slečna Klára, a ta byla velice zbožná a od nějaké doby trpěla. Při mém příchodu do mateřince se mě Bernadetta na ni zeptala a já jsem odpověděla: „Snáší své utrpení nejen s velkou trpělivostí, ale řekla mi slova, která mě velmi překvapila: ‚Musím snášet mnoho utrpení, ale kdyby to nemělo stačit, mohl by mi Pán k tomu přidat ještě něco dalšího!‘“ Sestra Marie Bernarda se na chvíli zamyslela a pak řekla: „Ona je skutečně velkodušná; já bych nic jiného neudělala. Spokojím se s tím, co mi posílá.“

„Nebojím se ničeho kromě špatných katolíků“

Lidé dále přicházeli a klepali stále na její dveře. Někteří z nich, biskupy a kněze, nemohla odmítnout. Ale její sympatie patřily jiným, lidem jako Bernard Dalisa. Když mu ji třetího dne noviciátu představili, řekl: „A to je všechno?“ Nebylo na ní nic křečovitého, nemusela mít pocit, že je strnulá „jako zvláštní zvíře“. „Mohl jsem obdivovat její velkou zbožnost, její - dnes tak řídkou - velkou vyrovnanost a dětskou prostotu, především její velkou pokoru. Když byla nucena odpovídat na dopisy, které jí psaly významné osobnosti kvůli důkazům přízně, které obdržela od Matky Boží, ukládala jí její pokora tato slova: ‚Kdyby mi to neukládala poslušnost, vůbec bych ne odpovídala!‘“

Během francouzsko-pruské války v roce 1870 referoval hrabě Lafond: „Když rytíř Gouenot des Mousseaux potkal Bernadettu, položil jí několik otázek: ‚Dověděla jste se v lurdské jeskyni nebo později něco o osudech Francie? Nedala vám Panna Maria za úkol varovat Francii?‘ Odpověděla: ‚Ne.‘ ‚Pruso-

Sv. Bernadetta

vé stojí před branami. Nebojíte se jich?‘ ‚Bojím se jenom špatných katolíků.‘ ‚Ničeho jiného?‘ ‚Ne, ničeho.‘“

Úcta k svatému Josefu

Mezitím byla Bernadettě svěřena stanice pro nemocné. Celá léta, pokud jí to dovozoval zdravotní stav, plnila Bernadetta tento úkol s vědomím povinnosti a s velkou blízkou láskou, vždy s úsměvem, s ochotou a neúnavně. Pak v poslední době to vzhledem k dlouholetému onemocnění souchotinami nebylo možné, aby vykonávala tuto oblíbenou práci. Pro ni to však nebyl

Dnes spočívají neporušené tělesné ostatky sv. Bernadetty v kláštře v Nevers

velký problém. Sestra Kazimíra Calleryová, která o ni v posledním období její nemoci pečovala, se svěřila: „Sestra Helena mi dala velikonoční vajíčka, abych je ozdobila kapesním nožem. Já jsem malovala a sestra Marie Bernarda vyškrabávala obrázky. Jednoho dne jsem si postěžovala, že mě ta práce znervózňuje. ‚Jaký je v tom rozdíl,‘ řekla mi, ‚když si zasloužíme nebe tím, že malujeme vajíčka, nebo když děláme něco jiného?‘“

Bernadetta nezanechala po sobě nic písemného, ale epizody, odpovědi, gesta, o kterých vyprávějí její spolusestry, svědčí o pokorném radostném duchu, navzdory všemu utrpení. Z jejích slov vyzařovala radostnost, nikdy přehnaná veselost, jistá ironie vzhledem těžkostem, které klášterní život vždy obsahuje, hluboká láska k Ježíši a k Matce Boží a úcta ke svatému Josefovi. Sestra Magdaléna Bounaixová říká: „Opakovala tuto modlitbu: ‚Dej mi milost, abych Ježíše a Marii milovala tak, jak chtějí být milováni. Svatý Josefe, oroduj za mě. Nauč mě modlit se.‘ A řekla mi: ‚Když se někomu nedaří modlit se, musí se obrátit na svatého Josefa.‘“

„Proč zavírat oči?“

Sestra Marie Bernarda měla prostou zbožnost, na které nebylo nic nápadného. Byla velice svědomitá, zachovávala mlčení, ale ve chvílích klidu přitahovala její veselost všechny jako

magnet. Neměla v sobě nic z přehnané zbožnosti. Jednoho dne ukázala na jednu novickou, která zavírala oči a řekla se smíchem: „Vidíte sestru X? Kdyby neměla žádnou kamarádku, která ji vede, mohla by si ještě způsobit úraz. Proč zavírat oči, když je tak důležité mít je otevřené?“

V její modlitbě se nacházela nejkrásnější pozornost a nejprostší gesta: „Bernadetta mě jednou upozornila, že dělám špatně znamení kříže,“ říká sestra Emilie Dubloëová. „Odpověděla jsem, že to jistě neumím tak dobře jako ona, když se to naučila od Matky Boží. ‚Je třeba dávat pozor,‘ řekla mi, ‚protože je to velice důležité, abychom znamení kříže dělali dobře.‘“

A sestra Ramillonová potvrdila: „Způsob, jakým dělala znamení kříže, na mě hluboce působil. Pokoušely jsem se udělat to podle ní, ale nedařilo se nám to. Tu jsme si řekly: ‚Je vidět, že jí to dala Matka Boží.‘“ V lurdsém „Ave Maria“ je jedna sloka, která jako by shrnovala celý Bernadettin život: „Au pied de sa Mère, l'enfant qui la voit apprend à ben faire le signe de a croix.“ („Dítě u nohou své Matky se s obdivem dívá a učí se dělat znamení kříže.“)

Když se jí zeptali, zda jí to nepůsobí bolest, že je tak daleko od Lurd, řekla: „Nemám čeho litovat, viděla jsem něco mnohem krásnějšího.“ Jistě, nemohla zapomenout na „bohumilý a vznesený pohled“, který mohla často obdivovat, i když jen na krátký čas. Celý život cítila vroucí přání, aby mohla znovu pohlédnout do těchto očí.

„Vzala do ruky kříž, podívala se na něho: to bylo vše“

„Kdybys věděla, co krásného jsem tam viděla,“ řekla jednou sestře Emilii Dubloëové. „Kdo ji jednou viděl, nemůže již lpět na této zemi.“ Snad proto jí řekla Matka Boží, že na této zemi nebude šťastná, ale Bernadetta z toho nevyvozovala žádné zásluhy ani nárok na nebe. Když se

Proč jsem katolík

jí jedna představená jednou zeptala, zda nepocítila samolibost vzhledem k projevům přízně, které jí Matka Boží prokázala, odpověděla: „Co si o mně myslíte? Myslíte, že jsem nevěděla, že Matka Boží si mě vybrala právě proto, že jsem ta nejubožejší? Kdyby našla ještě nějakou ubožejší, jistě by si vzala tu.“

I během své nemoci, když se její stav značně zhoršil, zachovala si strážlivost, která její spolusestry uváděla do úžasu: „Viděla jsem, jak velice trpí tělesně i duševně,“ říká sestra Josefa Ducooutová. „Své utrpení snášela bez postesku. Vzala do ruky kříž, podívala se na něho a to bylo vše.“

Poslední svědectví nám o ní podává sestra Natálie Potratová, která jí posluhovala v poslední hodině. „Zatímco sestry kolem ní se modlily růženec, při slovech: *Svatá Maria, Matko Boží* se do Bernadetty opět vrátil život a se zvláštním důrazem opakovala slova: „*Svatá Maria, Matko Boží, pros za mě hříšnou.*“

Byla to ona část Zdrávasu, kterou při modlitbě růžence obzvláště zdůrazňovala. Po nějaké době byla na jedné stránce nalezena v roce 1866 tato modlitba:

Deník pro Královnu nebes

Jak rozradostněna byla moje duše, dobrá Matko, když mi bylo dopřáno to štěstí spatřit Vás!

Jak drahé jsou vzpomínky na ty sladké okamžiky, které jsem strávila před Vašima očima;

Tyto oči, tak plné dobroty a milosrdenství s námi.

Ano, něžná Matko,

Vy jste sestoupila na zem, abyste se zjevila slabému děvčeti.

Vy, Královno nebe a země, chtěla jste si posloužit tím, co Vám tato země nabízí nejponiženějšího.

Z 30giorni 2/2004
přeložil -lš-

Chci-li dosáhnout pravdy a lásky, musím směřovat k pravdě a k lásce nejpřímější a nejsprávnější cestou. A já věřím v plném přesvědčení, že pravda a láska jsou totožné s historickou postavou Ježíše Krista, který je mou cestou a mým cílem.

Ježíš se nám představil jako Boží Syn, který se stal člověkem, aby člověk, který se spojí s ním, se stal Božím dítětem. Představuje nám Boha jako Otce, a to Otce nejněžnějšího, který pečuje o jednoho každého z nás a chce, abychom všichni dosáhli jeho blaženosti. Navíc nám představil Ducha Svatého, Lásku, kterou miluje Otec Syna a Syn Otce, ale tato Lásky se neomezuje na Boha: vztahuje se na všechny lidi, takže jsou nejen předmětem Boží lásky, ale jsou sami schopni milovat Boha i bratry.

To nám dává pochopit, jakou roli sehrává svoboda člověka povolání, aby miloval a pokládal všechny ostatní lidi za hodné a schopné lásky. Svoboda a láska, tj. obětování sebe samého druhým a pro druhé jsou základními prvky, které nemohou být odděleny, chceme-li dosáhnout štěstí. Z toho plyne, že štěstí nemůže být nikdy odtrženo od vztahu k druhým a že zaměřit se pouze na užívání materiálních statků může jen degenerovat ve frašku a nakonec obrátit jednoho člověka proti druhému. Tajemství štěstí spočívá právě v tom, že zapomínáme na sebe ve prospěch druhého. Jen to nám dovoluje opravdu požívat svobody v nejvyšší míře. Proto svoboda v pojetí „dělám si, co chci“ je popřením svobody a vede k odmítání sebe i druhých, a tedy do neštěstí.

Láska, která osvobozuje

Ježíš nám podal nejen důkaz své pravdy o lásce prožívané ve

svobodě, ale on sám se stal milující svobodou a láskou, která osvobozuje, když dal svůj život jako výkupné za všechny. Svým vlastním životem k nám Ježíš promlouvá o lidské osobě, o její důstojnosti a o jejím bohatství.

A Ježíš k nám nejen promlouvá o lidské důstojnosti, ukazuje nám konkrétně svou lásku vůči těm nejubožejším a především ji ukazuje tím, že za nás obětuje svůj život na kříži. Po této oběti následuje jeho zmrtvýchvstání, které ho činí trvale živým uprostřed nás ve všech dobách a na všech místech, dokud i my nevstaneme z mrtvých s ním jako on.

Jeho zmrtvýchvstání je důkazem jeho božství a také základem mé důstojnosti. Proto když ho přijímám jako toho, který vstal z mrtvých, přijímám všechna jeho božská slova jako slova pravdy, protože Bůh neklame a ani nemůže klamat.

I když snad všechna jeho slova a jeho skutky nechápu, vím v síle zmrtvýchvstání, že jsou v přímé souvislosti se všemi, která jsem již pochopil a zakusil.

Mezi prostředky, které mi Ježíš nabízí, abych mohl žít v plné pravdě, je tím nejbezpečnějším jeho Církev. Je to jeho živá a viditelná přítomnost ve světě napříč staletími. A skálou této Církve je Petr a jeho nástupci jako papežové.

Mé svědomí mě tedy žádá, abych věrně následoval Církev a papeže: jen tak mohu dosáhnout pravdy a lásky, jen tak mohu mít jistotu pravé pravdy a pravé lásky. A co hledá člověk celý svůj život, ne-li jistotu? Když jsem začleněn do Církve, mohu mít s jistotou společenství s Bohem a sloužit mu také v bližních.

Ostatně dosáhnout tohoto cíle není tak obtížné. Ježíš nám ukazuje nejen cestu, ale nabízí nám přímo vůz, který nám ušetří pře-

vážnou část námahy, jak dosáhnout Boha. Jak vyplývá z jeho podobnosti o ztracené ovci, on nás vyzývá, abychom vstoupili na jeho bedra a on nás zanesl do Otceva domu. Jeho bedra dnes – to je Církev, která mě přijímá a žíví, chrání a pase.

V jistotě pravdy

To jistě neznamená, že jsme v Církvě všichni svatí; kéž bychom byli! Také nechci říct, že papež není člověk a že se nemůže zmýlit a zhrěšit. Má však ujištění od Krista, že se nezmylí v těch věcech, které se týkají definitivních jistot víry a mravů, a jeho úkolem je utvrzovat bratry ve víře. Neděje se tak každý den, ale když je nějaké vyhlášení rozhodující a definitivní, potvrzuje tu nejvyšší možnou jistotu o věcech víry a mravů. Když tedy vyhlásil pravdu o neposkvrněném početí nebo o nanebevzetí Panny Marie, vyhlásil tak neomylnou pravdu. Křesťan tedy není na omylu, když věří, že Maria byla vzata s tělem i duší do nebe, ale z toho také vyplývá, že lidská přirozenost, kterou Maria sdílí a kterou sdílíme také my, je Bohem zařazena do nového řádu, řádu věčnosti, takže lidské tělo není objektem, se kterým můžeme dělat, co se nám zlíbí, ale je to podstatná součást lidské přirozenosti, která je Bohem povolána k věčné slávě. Z toho vyplývá i nezbytnost křesťanského poslání pomáhat potřebným, hladovým, nemocným a postiženým.

Tyto aspekty nejsou bezprostředním obsahem, ale jsou důsledkem plynoucím z vyhlášeného dogmatu, ukazují konkrétní aplikaci a osvětlují definitivní smysl všeho toho, co jako katolíci křesťané konáme. Ovšem jen v katolické církvi můžeme najít takovou jistotu a důsledky, které osvobozují člověka a osvětlují mu Boží lásku a z toho plynoucí důstojnost a věčné učení. S touto jistotou jsem šťastný, že jsem katolík.

Z *Maria Ausiliatrice* 3/2004
přeložil -lš-

Manželství, rodina a etika

Biskupství brněnské, bioetické centrum Hippokrates, Cyriometodějská teologická fakulta Univerzity Palackého, Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity i další instituce se sdružily, aby ve dnech **9. a 10. října 2004** v kongresovém sále Masarykovy univerzity v Brně uspořádaly konferenci s mezinárodní účastí **Manželství, rodina a etika**. Mezi řečníky ze zahraničí budou také dva biskupové, kteří jsou ve svých zemích odpovědní za podporu hnutí na ochranu života a pastoraci rodin. Prof. Anthony Fisher z Austrálie pojedná o embryonálních kmenových buňkách a Mons. Klaus Küng z Rakouska bude hovořit o genetickém inženýrství.

Na konferenci budou přednášet lékaři, teologové, filozofové, sociologové i politici. Manželství je společenstvím života a lásky a je třeba je vidět v celém kontextu Božích záměrů. Muž a žena jsou povoláni, aby svým svobodným a odpovědným spolupůsobením při předávání daru lidského života měli zvláštní účast na Boží lásce, ale také na jeho moci jako Stvořitele a Otce. Na konferenci se bude hovořit o biblickém základu man-

želství a rodiny, o přípravě na přijetí svátosti manželství, ale také o problémech života rodiny s mnoha dětmi, o manželství a rodině v nekřesťanských náboženstvích a o etických hodnotách osob jiných etnických skupin.

Termín rodina se stal mediálně frekventovaným. Hovoří se o krizi rodiny, o příslibu zvýhodnit rodiny s malými dětmi, o rodině vícegenerační i o rodině nukleární. Na připravované konferenci ovšem má dojít především k výměně zkušeností těch, kteří v rodinách žijí a k rozvíjení rodinného života konkrétními způsoby přispívají. Odpovědi na otevřené otázky se budou hledat nejenom v poznatcích vědy, ale také u Toho, kdo je Pravda sama. Nedílnou součástí konference proto bude duchovní program.

Konference je určena nejenom pro kněze, ale zvláště pro jejich laické spolupracovníky ve farnostech a pro širokou veřejnost. **Organizaci konference zajišťuje a přihlášky přijímá bioetické centrum Hippokrates, Míčkova 59, 614 00 Brno, e-mail: bioetika@volny.cz.**

Mons. Jiří Mikulášek

žádostivostí, zvrácenosti a zkaženosti. Exemplární premiérou této sebestřednosti byla první bratrovražda a po ní následuje nekonečné množství repríz v nejrůznějších variantách. Dějiny lidstva a Božeho království, popisované v Apokalypse, jsou výmluvným přehledem celé plejády podob a úkladů Zlého, které provázejí dějiny až do jeho konečné porážky. Bůh je zajisté Pánem dějin, ale bez ďábla jsou dějiny nepochopitelné. Ačkoliv se otec lži přitom dovedně skrývá, občas jako by se zapomněl a chce se pod své dílo výslovně podepsat: tak tomu bylo v případě neslychaného a zcela nesmyslného útoku na prastaré opatství svatého Benedikta.

I když Bůh poslal svého Syna, aby nám dal nahlédnout do tajemství božské podstaty, naučil nás své lásce a vrátil nám možnost znovu přijmout jedinou správnou volbu. Nepřítel se nevzdává. Snažil se klást překážky Jemu a klade je soustavně i nám. Stále nám nabízí své zfalšované alternativy a snaží se přitom, aby byly od té pravé pokud možno k nerozeznání. Už v ráji se tvářil jako nesmírně vstřícný, dokonce štedřejší a upřímnější než sám Bůh. V tom všem jakoby se stále více a více zdokonaloval. Našel si nejnověji geniální alibi: Vnučká nám s nepředstavitelnou drzostí, abychom za jeho falešnými

proroky s nejrůznějšími kulty a náboženstvími hledali nikoliv jeho, ale Duchu Svatého. Zdá se, že je v tom podivuhodně úspěšný. Věta „Duch vane, kam chce“ dostala v pojetí temnotou osvěcených po-bloudilců dokonale zvrácený obsah odpovídající lidské volbě sebestředné nezávislosti: Duch vane tam, kam chceme.

S reálnou existencí odvěkého Lháře se přestalo počítat. Dříve ho Církev neztrácela ze zřetele, nedovolila si zlehčovat jeho vliv a moc a systematicky ho vymítala. Dnes mu její služebníci, oklamání jeho lstivým beránčím rouchem tolerance, chystají přijetí v Božích chrámech, zatímco v hlasu Božích poslů, kteří vyzývají jeho jménem k pokání a obrácení, hledají zarputile ďáblový nástrahy. Nikdo nemůže sloužit dvěma pánům, tím méně věčné Pravdě i odvěkému Lháři.

Dějiny píšou nejen generálové a hodnostáři, ale především malíci s pokorným a čistým srdcem, kteří si vyprali do běla své roucho v Beránkově krvi a kterým a skrze které trojjediný Bůh zjevuje svá tajemství. A aby o tom nebylo pochyb, potvrzuje to ustavičně divy a zázraky, před kterými musí kapitulovat i pyšný rozum a sebevědomá věda. Jemu jedinému buď čest a sláva navěky!

-red-

ŠIKMÁ VĚŽ BUDE MÍT OPĚT ZVON

Po více než desetiletých stabilizačních pracích se podařilo šikmou věž v Pise opět stabilizovat, takže v září dostane věž nový zvon. Papežská slévárna Marinelli v Angoně ho zhotovila podle starého modelu. Zvonění bylo na věži zakázáno v roce 1910 kvůli zhoršené stabilitě stavby.

-ktn-

BRAZILŠTÍ BISKUPOVÉ KRITICKY O „NÁBOŽENSTVÍ PROSPERITY“

Brazilští biskupové kritizují hospodářskou politiku vládnoucích sociálních demokratů, která vede ke stoupající nezaměst-

nanosti a chudobě. Současné kritizují sekty, které přesvědčují chudé, že správná víra vede k finančnímu zisku, bohatství a štěstí; chudoba je podle nich dílem ďábla a lze ji odstranit správnou modlitbou. Sekty tak instrumentalizují náboženskou víru k dosažení vlastního zisku.

Tagespost - Res Catholica

TRVALE OTEVŘENÝ CHRÁM PANNY MARIE

V Burjassotu ve Španělsku je již osm měsíců ve dne v noci přístupný chrám narození Panny Marie. Stará se o to 200 dobrovolníků. Iniciativa začala 1. ledna 2004 o půlnoci a potrvá do konce roku a je oslavou zlatého kněžského

ho jubilea faráře Miguela Angela Vivese. V prvních osmi měsících navštívilo chrám více než 35 000 lidí. Elektronická obrazovka 1,8 x 1 m informuje o programu bohoslužeb, teplotě uvnitř chrámu, o farních aktivitách a přináší i věty k zamyšlení.

DUCHOVNÍ MRTVOLA

Předseda celospolkové Unie mládeže Filip Mißfelder vyslovil těžkou kritiku duchovní situace v Německu. Ze země s hlubokými křesťanskými kořeny se stala duchovní mrtvola, ve které se výstup z církve pokládá za model, jak ušetřit na daních. V důsledku domněle pokrokového způsobu výuky náboženství a odklonu od

tradice došlo ke ztrátě duchovní podstaty. Generace 20–30letých se naučila mnoho o obchodu s kávou v Jižní Americe, ale vůbec neví, co je to hřích a odpuštění. V zemi, kde spolkový kancléř prohlásí náboženství za soukromou věc a ministerský předseda řekne: „Mně Bůh nic neříká“, se nemůže šířit jiskra víry. Ta potřebuje živé vzory. Tyto vzory musí mít odvahu promluvit k otázkám, jako je adopce dětí homosexuály, eutanazie a genová politika. Mladá generace by se měla věnovat osvojování duchovních základů, místo aby se živila směskou buddhismu, věd a Santa Klause.

-ktn-

Nezbytnost zázraku

Rozhovor s Michelem Di Rubertem, podsekretářem Kongregace pro blahorečení a svatořečení, o tom, jakými procedurami uznává Církev mimořádnou událost za zázrak a proč je nutný zázrak k blahorečení a svatořečení.

„To nejneuvěřitelnější na zázracích je skutečnost, že se dějí,“ řekl jednou anglický spisovatel G. K. Chesterton. Ano, to souhlasí. Ryzí *gratia gratis data* - milost udělená zdarma. O tom nemá Michele Di Ruperto nejmenší pochybnosti. Naopak, ve věci zázraků nebo – lépe řečeno – prokazování zázraků se může pokládat za experta. Je odborníkem v civilní i církevní oblasti, již 35 let pracuje v Kongregaci pro blahorečení a svatořečení a je nyní jejím podsekretářem, viděl stovky mimořádných případů, pro které věda nemá žádné vysvětlení.

Od roku 1984 je odpovědný za sektor zázraků. 346krát zkoumal a schvaloval případy, ještě asi devadesát jich je na čekací listině. 20 let zasedá v lékařské komisi, pracuje s postulátory na přípravě a koncipování *Positio super miro* - Stanovisko k zázraku. Mnozí snad nevědí, že prokazování autentičnosti zázračné události je výsledkem vstupní procedury a přísně vědeckého a teologického šetření. Ale nejen to. Právě tomuto procesu dokazování zázraku na přímluvu kandidáta úcty oltáře připadá ústřední význam.

Chceme se s Mons. Di Rubertem podělit o historické zkušenosti Církve na tomto poli, vysvětlit si některé aspekty, které se týkají této mimořádné události, a ponořit se do jednotlivých kroků schvalování zázraku. Naším výchozím bodem bude uznání zázračné události, která se připisuje přímluvě svatých Gianni Beretty Mollové, lékařky a matky, která byla svatořečena 16. května. V tomto procesu byl Di Ruperto jmenován papežským reátorem.

Dekret o zázraku, který se stal na přímluvu Gianni Beretty Mollové, byl promulgován v prosinci

minulého roku. Můžete nám říci, v čem tento dekret spočívá?

Dekret je poslední akt a uzavírá právní proces o důkazu zázraku. Je to právní proces Kongregace pro blahorečení a svatořečení, který sankcionuje papež a je jím mimořádná událost definována jako zázrak. V *Summa theologica* definuje svatý Tomáš zázračnou událost jako to, co „Bůh učinil mimo řád přírody“. Za zázrak pokládáme tedy fakt, který překračuje síly přírody, který Bůh způsobil mimo obyčejný stvořený řád přírody na přímluvu Božího služebníka nebo blahoslaveného.

Bez aprobační zázraků na přímluvu služebníka Božího nebo blahoslaveného nemůže být tedy proces doveden do konce?

Prozatím žádá Církev pro blahorečení služebníka Božího, který není mučedníkem, jeden zázrak, a pro svatořečení (i mučedníka) další zázrak. Zkoumat je možno pouze zázraky, které jsou připisovány služebníku Božím nebo blahoslavenému a které se staly *po jeho smrti*. Když je zahájeno vyšetřování – řádný proces, provádí se odděleně šetření o hrdinském stupni ctností nebo o mučednictví. V průběhu procesu jsou shromažďovány všechny důkazy o zázračné události a zkoumá se samotná událost i okolnosti, zda se tento fakt stal prokazatelně na přímluvu kandidáta, který má být pozdvižen na oltář.

Jak vypadá prokázání takového zázraku?

Proces probíhá podle norem nové konstituce *Divinus perfectio nis magister* z roku 1983. Proces je rozdělen do dvou etap: diecézní a tzv. římské, totiž u samotné kongregace. První se odehrává v diecézi, kde se zázračná udá-

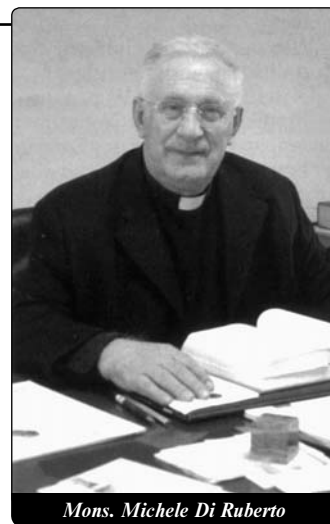
lost stala. V případě Gianni Beretty Mollové v diecézi Franca ve státě São Paulo v Brazílii. Biskup zahájí šetření o údajném zázraku, ve kterém shromáždí výpovědi očitých svědků, kteří vypovídají před ustanoveným soudem, a také úplnou klinickou a instrumentální dokumentaci k danému případu. Ve druhé etapě, která přísluší kongregaci, se prošetřuje soubor všech aktů, eventuální doplňující dokumentace a vynechá se výrok.

Ale proč jsou zázraky tak nutné? Není možno prohlásit někoho za svatého na základě prokázáního stupně hrdinských ctností?

Prohlásit někoho za svatého není totéž jako propůjčit někomu řád nebo vyznamenání. I když je někdo v nebi, nemusí být ještě hoden veřejného kultu. Důkaz o heroických ctnostech shrnutím svědeckých výpovědí a dokumentace, historicko-kritické analýzy teologického hodnocení až k dosažení morální jistoty a formulaci věcného rozhodnutí, i když je zdůvodněné, věcné a důkladné, nevylučuje možné lidské omyly. My se vždy můžeme mýlit, podlehnout klamu, ale zázrak může způsobit jedinečně Bůh, a ten se nemýlí. Zázraky jsou nevyhnutelné Boží dary, jistá znamení jeho zjevení, jsou zaměřena k tomu, aby byl Bůh oslaven, podpořena a posilněna naše víra, a jsou také potvrzením svatosti dotyčné osoby. Jejich uznání je jistým předpokladem pro připuštění kultu.

Světcí se tedy stávají svatými skrze zázraky a ty jsou v procesu svatořečení Božím sankcionováním lidského soudu...

Přesně tak. Je to tedy velice důležité pro blahorečení a svatořečení.

Mons. Michele Di Ruberto

Připisovala Církev zázrakům vždy stejnou váhu?

Ano, vždy. Zázraky mají vždy ústřední význam. Od prvních století, když biskupové stáli před problémem, zda připustit kult nemučedníků, zvolili k tomu kromě hodnocení *výtečnosti životy*, tedy ctností, také *výtečnost znamení*. Pak v průběhu staletí byly vymezovány vyšetřovací procedury, které byly aplikovány, než se přistoupilo k svatořečení. Urban II. stanovil v roce 1088, že žádný kandidát nesmí být zapsán do kánonu svatých, nejsou-li žádní svědkové, kteří mohou prohlásit, že na vlastní oči viděli zázrak, který byl potvrzen biskupskou synodou. Od 13. století nabyl na významu lékařsko-legální aspekt a s vytvořením Kongregace pro obřady v roce 1588 bylo vše nově zorganizováno. Byla navržena kritéria, jako nutnost výsledku kvalifikovaných svědků a předložení lékařských dobrozdání, aby se rozhodnutí opíralo vždy o lékařský posudek a očitá svědectví. Benedikt XV. zpřesnil kritéria a ustanovil lékařskou komoru. To všechno postupovalo i s vývojem kanonického práva od roku 1917. Ale procedura měla jednu slabinu: chybělo rozlišení mezi lékařsko-vědeckým a teologickým posouzením. Teologové museli vyslovit závazné rozhodnutí o lékařském hodnocení, pro které nebyli kompetentní. Proto Pius XII. v roce 1948 rozhodl, že bude vytvořena lékařská komise „*Consulta medica*“ jako zvláštní orgán pro vědecké hodnoce-

ni. Od té doby je šetření dvojí: lékařské a teologické.

V čem spočívá výrok lékařské komise?

Její zkoumání a závěrečná diskuse dávají diagnózu o nemoci, vyjadřují se k prognóze, terapii a jejím výsledkům. Uzdravení, aby je bylo možno pokládat za objekt možného zázraku, musí experti hodnotit jako náhlé, úplné, trvalé a podle stavu současné vědy nevysvětlitelné.

Kdo tvoří komisi? Jsou to všechno katoličtí lékaři?

Je to kolegiální orgán složený z pěti odborných lékařů a jednoho oponenta. Specialisté se mění podle toho, o jaký klinický případ se jedná. Je možné přizvat i jiné oponenty, i ze zahraničí. Jejich výrok má ryze vědecký charakter, nevyjadřují se k zázraku, nezáleží proto na tom, zda jsou to ateisté nebo příslušníci jiných náboženství. Jeden oponent, který byl přizván v případě Edity Steinové, byl slavný lékař z Bostonu, žid. Měli jsme již také odborníky muslimy nebo oponenty jiných vyznání.

Jak se zachází s modalitami zázraku?

Zázrak musí překračovat možnosti přírody, pokud jde o věc, událost, subjekt nebo také způsob, jakým se udál. Rozlišujeme tři stupně zázraků. První stupeň spočívá ve vzkříšení zemřelého (*quoad substantiam*). Druhý stupeň se týká subjektu (*quoad subjectum*): nemoc osoby je hodnocena jako nevyléčitelná, může jít o poškození kostí nebo životně důležitých orgánů. V tomto případě se nejedná o úplné uzdravení, nýbrž o úplnou obnovu těchto orgánů (*restitutio in integrum*). A pak je třetí stupeň (*quoad modum*): je to okamžité uzdravení nemoci, kterého medicína dlouhou dobu nemohla dosáhnout.

Také obrácení jsou zázračné události. Zázraky morálního rá-

du však nejsou v kauzách zohledňovány. Proč?

Nikdo nepopírá, že náhlá obrácení hříšníků nebo ateistů, jako např. sv. Matouše, dobrého lotra nebo sv. Pavla, jsou skutečné zázraky. Ale i když tyto zázraky jsou pravé, nejsou kontrolovatelné, nemohou být tedy použity jako důkazy, protože by bylo velmi obtížné tyto události popsat a definovat.

Mohou být použity pouze zázraky související s fyzickým uzdravením?

Ne, mohou to být i události technického rázu.

Můžete to blíže vysvětlit?

Evangelia popisují proměnění vody ve víno na svatbě v Káně nebo zázračné rozmnožení chlebě. To jsou události, které je možno vědecky a technicky zkoumat a doložit jejich nevysvětlitelnost.

Je mnoho takových faktů?

Omezený počet. Pozoruhodný byl např. případ rozmnožení rýže v jedné chudé menze na přímělu fra Juana Maciase, který byl svatořečen v roce 1975. Ale i mezi nejnovějšími světci jsou takové případy. Např. případ ponorky „Pacocha“ z 26. srpna 1988, která se potopila u Peru a ležela v hloubce 15 metrů vystavena vodnímu tlaku 3,8 tuny. Veliteli se přesto podařilo na přímělu služebnice Boží Marie Petkovicové, kterou vroucně vyzýval, otevřít docela lehce poklop ponorky a zachránit tak posádku. Takový případ nehodnotí lékaři, nýbrž komise *ad-hoc* složená z technických znalců, kteří si mohou takovou událost vzít pod drobnohled.

A když se objeví nesrovnalosti?

Když se objeví nesrovnalosti, suspenduje komise hodnocení a požaduje jiné dobrozdání a dokumenty. Když je možno při hlasování dosáhnout potřeb-

ně většiny, postoupí se případ k dalšímu hodnocení teologické komisi.

Jaký specifický soud vynáší teologové?

Teologičtí poradci vycházejí ze závěrů lékařské komise a jsou povoláni k tomu, aby posoudili kauzální vztah mezi modlitbami k služebníku Božím a uzdravením nebo jinou nevysvětlitelnou událostí technického rázu. Mají rozhodnout, zda se v případě zázračné události jedná o skutečný zázrak. Když i teologové dospějí k takovému závěru, předá se případ kongregaci biskupů a kardinálů, kteří si vyslechnou výklad „žadatele“ a diskutují o prvcích zázraku: každý tedy vysloví svůj soud, který je předložen papeži ke schválení. Ten definuje zázrak a nakonec promulguje příslušný dekret.

Stalo se již, že papež o závěrech rozhodl jinak?

Stalo, ale nikoliv v poslední době, že papež dal případ znovu prošetřit. Dříve nebyly tech-

Kardinal José Saraiva Martins při projednávání procesu svatořečení v Klementinském sále (Vatikan, 19. února 2004)

niky vědeckého vyšetřování tak vyspělé, nebyly k dispozici vědecké nástroje jako dnes, které mohou poskytnout přiměřenou záruku. Je také větší počet zázraků potřebných pro blahorečení a svatořečení.

V současné normě není počet nezbytných zázraků pevně stanoven. Myslíte si, že v budoucnosti může být větší?

Současný počet se ustálil za Pavla VI. Nemyslím, že by se zaváděl pro svatořečení další zázrak. Může se stát, že pro ně-

kterého kandidáta je k dispozici více zázračných důkazů. Ale dva jsou nezbytné a to by mělo stačit.

Mimořádná událost, která se připisuje Gianně Berrettě Mollové se stala před necelými čtyřmi roky a byla rychle uznána.

Lékařská komise ji uznala jednohlasně již v dubnu jako vědecky nevysvětlitelnou. Také soud teologické komise byl jednohlasný.

Byl jste relátorem při tomto procesu svatořečení...

Její proces, který měl velký význam pro Církev, si přál Pavel VI. Silně na něho zapůsobila žena, členka Katolické akce, která obětovala svůj život za své dítě jako „uvědomělou obětí“. Protože patřím do Katolické akce, byl jsem tehdy jmenován relátorem *ad causam*.

Co na Vás v zázraku připisáním této světki nejvíce zapůsobilo?

Když se stane nějaký zázrak, mají z toho užitek nejen přímí účastníci, ale všichni věřící. Zázračná událost, že dítě mohlo vyrůst v matčině lůně bez plodové vody, je zázrak, který úzce souvisí s životem a dílem Gianny Beretty Mollové, která byla matkou a dětskou lékařkou. Mimořádné je, že tento zázrak se udál, stejně jako první pro blahorečení, v Brazílii, kde chtěla tato světkice jako mladá lékařka dobrovolně pracovat. Právem chtěl II. vatikánský koncil, když mluví o příměluvě svatých, rozvinout toto ve společenství lásky, které máme s nimi sdílet. Je to *vitale consortium*, skrze které můžeme využívat přednosti jejich zásluh, ve kterém se milujeme onou láskou, která vyzáruje z Boha, a v němž tvoříme jedno tělo, jednu rodinu, jednu Církev.

*Z 30giorni 4/2004
přeložil-lš*

PAPEŽ PIUS XII. (31)

„Tento princip posvěcuje vztahy mezi manželskými partnery, pokud slouží k tomu, aby zplodili dítě. Vztahy, které počtí vylučují, platí i v manželství za hříšné. Co myslíte, jak tento požadavek církve odporuje přání většiny mužů? Co víte o konfliktu svědomí mnoha generací žen, které vyrostly na těchto principech a jsou náhle postaveny tváří v tvář opačným požadavkům, které jim život klade?“

„Musel přijít nějaký Pius XII.“,“ odpověděl jsem, „aby našel vysvobozující slovo pro tyto ženy. Promluvil v listopadu 1951 před kongresem italsko-rakouské katolické unie o přirozených stycích mezi manžely. Při této příležitosti uvedl Svatý otec mimo jiné toto:

„Manželé mohou právem využít dnů přirozené sterility ženy.“ Mluvil dále o metodě „Knaus-Oginové“, která by umožňovala regulaci potomstva přirozeným způsobem.

Oznámil, že lze doufat, že se lékařské vědě podaří dát tomuto dovolenému poměru dostatečně bezpečný základ. Také vylepšená Knausova teorie, tzv. „teplotní metoda“, je přípustná. Pius XII. je – uvedl jsem na pravou míru – „první papež, který k této otázce zaujal otevřený a přímý postoj, který povoluje katolickým manželům v určitých případech mít pohlavní styk jen v pauze plodnosti, aby byla umožněna tímto způsobem kontrola porodů. Bída, nezaměstnanost, bytová nouze, tedy sociální a hygienické důvody.“

Díval jsem se Mabel do úzkého nevyrazného obličejce, v němž jenom oči hořely: „Chápete nyní, proč papež, který našel tato spásná slova, by měl být zván hlavně ženami velkým papežem, a to zcela nezávisle na tom, jak bude posuzováno jeho jednání pozdější historií?“

„Jestli jsem správně porozuměla,“ odpověděla a hleděla na dno své sklenice, „potom papež

uznal manželství nejen za instituci k rozmnožování, nýbrž uznal také jeho potřebu k uspořádání lidského pudového života.“

„Dalo by se to tak vyjádřit.“

Noc pokročila a v dálce se objevila světla města ještě zřetelněji.

Návrsí kolem Castel Gandolfo se ponořila do tmy.

Willy, o němž jsem nevěděl nic jiného než jeho křestní jméno, že je Němec a že byl ve válce, se nyní hlásil o slovo. Nechal vymluvit se ženu vedle sebe s mlčenlivou netrpělivostí.

Nyní jsem mohl rysy tohoto chlapce poznat ještě méně než dříve. Mohl jsem jen konstatovat, že tento Němec a tato Angličanka jsou podivuhodně nerovný pár. Jeho hlas mi prozradil, že je nesmělý, rozpačitý, zvláštní a že své pocity slovy vyjadřuje se zábranami. Tak seděl u stolu odvrácen od nás. Jeho pohledy byly namířeny na světla města na Tibere. Když začal svým drsným hlasem přerývané hovořit, nemluvil k nám, nýbrž ven do noci, do temnoty. Oslovil čtyři červené body, které zářily daleko na okraji města, na druhé straně Tibery. Tyto čtyři žhnoucí hroty byly čtyři rozhlasové věže stanice Radio Vaticana.

„Nejsem katolík a papeže neznám,“ řekl nečekaně, „ale vím jedno: tato čtyři světla mi pomohla, když jsem byl ještě jeden z tisíců zapomenutých, zajatých, bezdomovců – obětí této války. Řekla významná slova o pomoci Červeného kříže pro válečné zajatce a pohřešované. Státní organizace stále měly plná ústa o úspěších své činnosti. Ale ti tam na druhé straně,“ myslil pomocníky papeže u vysílačů, v kancelářích vatikánské informační služby, „ti pomáhali v tichosti o to více.“

„Máte pravdu,“ poznamenal jsem, „papež vykonal mnohem více, než je zveřejněno, aby se postaral o postižené válkou, aby jim ulehčil jejich osud.

Znám práci papežského díla a mám u sebe čísla. Ta mluví sama za sebe.“ Vytáhl jsem svůj zápisník:

„V roce 1940 vysílaly tyto věže v 41,81 hodinách 5252 sdělení o válečných zajatcích a o pohřešovaných kamarádech. V r. 1941 to jsou 103 162 zprávy v 941,30 hodinách, v r. 1942 je to už 226 755 zpráv v 2 202,56 hodinách, v r. 1943 celkem 245 289 zpráv ve 2 319,23 hodinách, v r. 1944 je dosaženo vrcholu 293 714 zpráv ve 2 506,78 hodinách. Zprávy jdou do Austrálie, Číny, Belgického Konga, Egypta, Německa, Anglie, Jižní Afriky, Keni, do Polska, Sýrie a Indie, na všechny strany, kde rodiče čekají se strachem na zprávu o svých synech. V roce 1945, v souvislosti s bezpodmínečnou kapitulací Německa, roste překotně německý podíl na těchto vysíláních mezinárodní pomoci. 6. srpna 1945 je zřízena denní vysílací řada pro německé zajatce od 17.30 do 19.00 hodin na vlně 50,26. O vánočních dnech tohoto roku jsou zvýšena denní vysílání na pět hodin.

Ještě v roce 1945 je vysílán vatikánským vysílačem seznam 8 854 německých jmen v 18 040 minutách. Vedle těchto radiovysílání jsou jednou za měsíc přiváženy soupisy pohřešovaných vatikánskými kurýry do Německa. Ty nejobsáhlejší, v červenci 1945, čítaly 153 908 jmen, která byla z biskupských sídel postoupena rodinám. Tehdy byly ještě zničeny železniční tratě. Neexistovala ještě vlaková doprava. Dobrovolní pomocníci

jezdili na kolech zemí a rozváželi zprávy. Tři vatikánské vlaky materiální pomoci – 12. června, 9. července a 29. října 1945 – vyslal papež trpícím nouzí do uprchlických táborů v Německu a Rakousku. Až do března byla odesílána pomoc z Vatikánu do všech bídou trpících oblastí v Evropě. Obsah těchto darů by zaplnil celkem 900 železničních vagonů. Posláno bylo jednotlivě 1 811,64 tun oleje a tuků, 1 450,56 tun kondenzovaného mléka, 1 798,65 tun mouky, 2 690 300 metrů bavlny, 1 990 556 nových a 3 913 823 použitých kusů oblečení, 4 014 195 nových a 5 366 581 použitých párů obuvi.“

Když jsem všechna tato čísla vyjmenoval, byly sklenice vyprázdněny do dna, bylo po půlnoci, a tedy už pondělí 10. března 1952.

„Je mi zima,“ řekla Angličanka. Pletený kabátek jí sklouzl z ramen. Willy se sklonil, zvedl kabátek a položil jí ho starostlivě kolem hubených ramen. Přitom naklonil ke mně poprvé svůj obličej. Nyní jsem pochopil, proč po celou dobu zůstal ve stínu, tak hluboce schýlený. Viděl jsem místo jednoho oka prázdný důlek.

„Je dobré vědět,“ slyšel jsem, jak mi Willi říká, „že existuje instituce, jako je Vatikán, která se neptá na národnost nebo náboženské vyznání, ale na nouzi.“

V pondělí 10. března 1952 jsem počtvrté vstoupil Bronzovou branou do Vatikánu. Audience ve 12 hodin se nekonala tentokrát v předpokojích soukromých prostor papeže.

„Dnes přijímá Jeho Svatost mládež z pěti různých zemí. Nahrnula se do Říma, aby mu vzdala úctu. Jen aula delle Benedizioni je s to pojmout takové davy.“ Dveře k aule byly doširoka otevřeny. Plocha auly bylo jediné pole vlnící se blondátými nebo leskle černými hlavami, s hladkými či kadeřavými vlasy.

(Pokračování)

Duchovní správa poutního místa P. Marie Pomocné (MARIA HILF) Vás srdečně zve na **9. POUŤ TŘÍ NÁRODŮ** k Panně Marii Pomocné u Zlatých Hor v **SOBOTU 18. ZÁŘÍ 2004**.

Program: 8.00 hod. – česko-polská křížová cesta z města Zlatých Hor od areálu Bohema, která bude obětována za mládež ohroženou špatným příkladem dospělých ● **10.00 hod. – prosby za opravdový smír** mezi Čechy, Poláky a Němci ● **11.00 hod. – hodina modliteb** – spojená s rozjímavým zpěvem ● **12.00 hod. – MŠE SVATÁ**, kterou budou společně sloužit: Mons. František Václav Lobkowicz, biskup ostravsko-opavský, Mons. Rudolf Müller, biskup z Görlitz, Mons. Alfons Nossol, arcibiskup z Opole, a další kněží ● **14.00 hod. – odpolední program pro mládež** ● **14.30 hod. – mariánská pobožnost** se svátostným požehnáním. Z Jeseníku pojedje v tento den zvláštní autobus od kostela v 7.00 a 9.00 hod. Kyvadlová doprava z vlakového nádraží ve Zlatých Horách odjíždí v 7.45, v 9.00, a v 10.15 hod. Zpět z poutního místa je doprava rovněž zajištěna a autobus zastavuje na všech obvyklých zastávkách. Další informace na tel. 584 425 916.

IZRAEL – (CENOVÁ REVOLUCE!!!) – letecky z Prahy, hotel, polopenze, klima-bus, pojištění, průvodce – 25. 10. – 1. 11. – 13 840 Kč!!!
IZRAEL – Vánoce v Betlémě za neskutečnou cenu + další biblická místa!!! 20. 12. – 27. 12. 13.990 Kč.
Informace a přihlášky: CK AVETOUR Jiří Chválek, Novoměstská 205, 518 01 Dobruška, tel./fax: 494 623 929, tel.: 494 377 654, mobil 602 441 670, email: avetour@dobruska.cz, www.avetour.cz

Národní mariánská konference Fatimského apoštolátu ČR KOCLÍŘOV 30. 9. – 3. 10. 2004

Zahájení ve čtvrtek ve 14 hodin (v 18 hodin mše sv.). Zakončení v neděli 3. 10. v 9 hod. (mše sv., závěrečné hodnocení, zakončení).
 Hlavní hosté a přednášející: Dr. Adolf Fuegel (Švýc.), Dr. Eckhard Mantke (Portug.), Georges Inglin (Švýc.), P. István Papellás (Rum.), Borek Škarda, Mons. ThDr. Karel Simandl, P. Mgr. Petr Dokládal.
 Přihlášky a bližší informace: ČM Fatima, 569 11 Koclířov, tel./fax: 461 543 164-6, mobil: 724 223 771 nebo 602 763 775, e-mail: fatima@iol.cz.

Římskokatolická správa v Římově Vás srdečně zve na **PODZIMNÍ POUŤ V ŘÍMOVĚ**, která se koná v neděli dne 19. září 2004 ke svátku Povýšení svatého Kříže.
 Program pouti: Mše svatá a předvečer pouti v sobotu 18. září 18.00 hod. Mše svatá v neděli 19. září v 7.15 hod., slavná mše svatá v 11.00 hod. (celebruje biskup českobudějovický Msgre Jiří Paďour OFMCap.). Během dopoledne příležitost ke svatě zpovědi (svátosti smíření). Svátostné požehnání a zakončení pouti ve 14.30 hod.

Mezinárodní katolický institut Miles Jesu organizuje **seminář o rozpoznávání Boží vůle a životního povolání** pro mladé muže v sobotu 30. října 2004 od 9.00 do 17.00 hod. v Církevním domově mládeže Petrinum, Veveří 15, v Brně. Cena je 300 Kč. Přihlášky a ústřížek zaplacené složky pošlete na adresu: Miles Jesu, Kamenná 59, 639 00, Brno, tel.: 543 215 265, b.ú.: 1986 4366 0287/0100, e-mail: brnomen@milesjesu.com.

SOUKROMÁ GYNEKOLOGICKÁ AMBULANCE v Jaroměřicích nad Rokytnou nabízí ženám ošetření bez rizika nucení k potratu a následného ponížování. Ordínuje MUDr. Xenie Preiningerová, lékařka, která je věřící a zásadně proti antikoncepci. Prosíme ženy (i starší), aby tuto lékařku podpořily v její bohu libé činnosti. Ordinační hodiny: pondělí 13.00 – 16.00 hod., úterý 6.30 – 17.30 hod. Telefon k případnému objednání: 568 440 045.
 Přátelé Hnutí pro život

Římskokatolická farnost v Třebíči, ve spolupráci s Centrem pro rodinu v Brně, Katolickým gymnáziem, Klubem přátel KG, Klubem Halahoj a Katolickým skautem vás co nejsrdečněji zvou na pouť U kostelíčka nebo také na **SETKÁNÍ RODIN** – 19. září 2004. V 13.30 hod. cesta pohádkovým lesem od Kostelíčka – nachází se na nejvyšším pahorku Třebíče na jihozápadní straně města nedaleko od nové polikliniky. 15.00 hod. povídání o výchově a o manželství „Jak vychovávat děti, aby nám nepřerostly přes hlavu“ – na prostranství; „Když si přestáváme rozumět“ – v klubovně skautů. Pro děti jsou přichystány hry. Pro všechny občerstvení. 16.00 písničky a scénky. 18.00 hod. mše svatá – hlavním celebrantem bude nový trebičský děkan Ervin Jansa.

Dokončení článku Hluboká úcta před svatou Hostií bude uvedeno v příštím čísle Světa.

Liturgická čtení

Neděle 19. 9. – 25. neděle v mezidobí

1. čt.: Am 8,4-7
 Ž 113(112),1-2.4-6.7-8
 Odp.: srov. 1a+7b (*Chvalte Hospodina, který povyšuje chudého. Nebo: Aleluja.*)
 2. čt.: 1 Tim 2,1-8
 Ev.: Lk 16,1-13

Pondělí 20. 9. – památka sv. Ondřeje Kim Taegona, Pavla Chong Hasanga a druhů (v litoměřické diecézi: svátek Výročí posvěcení katedrál)

1. čt.: Pf 3,27-35
 Ž 15(14),2-3ab.3cd-4ab.5
 Odp.: srov. 1b (*Spravedlivý bude, Pane, přebývat na tvé svaté hoře.*)
 Ev.: Lk 8,16-18

Úterý 21. 9. – svátek sv. Matouše

1. čt.: Ef 4,1-7.11-13
 Ž 19(18),2-3.4-5
 Odp.: Řim 10,18b (*Všude na zemi pronikl jejich hlas.*)
 Ev.: Mt 9,9-13

Středa 22. 9. – ferie

1. čt.: Pf 30,5-9
 Ž 119(118),29.72.89.101.104.163
 Odp.: 105a (*Svítilnou mým nohám je tvé slovo, Hospodine.*)
 Ev.: Lk 9,1-6

Čtvrtek 23. 9. – památka sv. Pia z Pietrelciny

1. čt.: Kaz 1,2-11
 Ž 90(89),3-4.5-6.12-13.14+17ab
 Odp.: 1 (*Pane, tys nám býval útočištěm od pokolení do pokolení.*)
 Ev.: Lk 9,7-9

Pátek 24. 9. – ferie

1. čt.: Kaz 3,1-11
 Ž 144(143),1a+2abc.3-4
 Odp.: 1a (*Veleben buď Hospodin, má Skála.*)
 Ev.: Lk 9,18-22

Sobota 25. 9. – nez. sob. pam. P. Marie

1. čt.: Kaz 11,9-12,8
 Ž 90(89),3-4.5-6.12-13.14+17ab
 Odp.: 1 (*Pane, tys nám býval útočištěm od pokolení do pokolení!*)
 Ev.: Lk 9,43b-45

Breviář pro laiky

Uvedení	NE	PO	ÚT	ST	ČT	PÁ	SO
do první modlitby dne:	19. 9.	20. 9.	21. 9.	22. 9.	23. 9.	24. 9.	25. 9.
Antifona	812	1692	1673	857	873	889	1666
Žalm	783	783	786	783	783	783	783
Ranní chvály:							
Hymnus	812	1693	1673	857	873	889	1666
Antifony	813	828	1674	858	874	890	906
Žalmy	813	828	813	858	874	890	906
Kr. čtení a zpěv	816	1693	1674	861	877	893	1668
Antifona k Zach. kantiku	717	1694	1522	861	877	894	1669
Prosby	817	1694	1675	861	878	894	1655
Záv. modlitba	717	1522	1522	862	878	894	1656
Modlitba během dne:							
Hymnus	817	832	792	862	879	895	910
Antifony	818	833	848	863	879	895	910
Žalmy	818	833	849	863	879	895	911
Krátké čtení	820	835	1676	865	882	898	913
Záv. modlitba	717	835	1522	865	882	898	913
Nešpory:							
	SO						
Hymnus	807	821	1698	1685	867	883	900
Antifony	808	822	838	1678	868	884	900
Žalmy	808	823	838	1678	868	884	901
Kr. čtení a zpěv	810	825	1701	1680	871	887	903
Ant. ke kant. P. M.	716	717	1701	1523	871	887	904
Prosby	811	826	1702	1681	872	888	904
Záv. modlitba	717	717	1522	1522	872	888	904
Kompletář	1238	1242	1247	1250	1254	1257	1260

Matice cyrilometodějská s. r. o. vypisuje subskripci

Na počest 100. výročí narození a 20. výročí úmrtí univerzitního profesora ThDr. Bohumila Zlámala (1904 Oprostovice – 1984 Olomouc), zejména však s ohledem na mimořádný význam díla vydává Matice cyrilometodějská s. r. o. pro širší veřejnost **PŘÍRUČKU ČESKÝCH CÍRKEVNÍCH DĚJIN**. Jedná se o stěžejní souhrnné dílo erudovaného autora, připravované celoživotní vědeckou činností (postupně 1947–1973), které ve své době mohlo vyjít jen neveřejně, tištěno rotaprintem, jako skripta v 15 svazcích.

Vydání připravované v MCM s. r. o. zachovává autentický text Zlámalův, šetrně přizpůsobený dnešní jazykové normě, podle autorovy periodizace, v klasické knižní úpravě, rozvržený do 8 svazků. Text je vybaven poznámkami a rozsáhlou bibliografií.

Pro pečlivé a důsledné zpracování bohaté faktografie je Příručka českých církevních dějin namnoze objevným čtením pro každého českého katolíka i nekatolíka, ale je vysoce užitečná i pro studenty, pedagogy – historiky, jimž může být objektivním doplněním selektivně založeného vzdělání z minulé doby a milosrdným „opravňákem oblíbených omylů“. V knihovnách institucí Zlámalovo dílo představuje velmi žádoucí doplnění stávající knižní nabídky v oboru církevní historie.

První svazek Příručky českých církevních dějin – Počátky latinského a slovanského křesťanství na Velké Moravě a v Čechách vyjde před Vánocemi 2004, další svazky II. – VIII. plynule v průběhu dvou následujících let.

Všechny svazky jsou brožované, formátu A5. Přibližné počty stran a subskripční ceny jednotlivých svazků: **I. – 360 str., 324 Kč; II. – 264 str., 238 Kč; III. – 392 str., 353 Kč; IV. – 392 str., 353 Kč; V. – 416 str., 374 Kč; VI. – 360 str., 324 Kč; VII. – 504 str., 454 Kč.** Cena rejstříků (VIII. svazek) bude stanovena až po zhotovení celého kompletu dle skutečného rozsahu. Cena v běžném prodeji bude po zhotovení jednotlivých svazků vyšší o knihkupeckou marži.

Subskripce se vztahuje na objednávku celého kompletu. Zájemci o publikaci nechtě zašlou **do 10. října 2004** závaznou objednávku s vlastnoručním podpisem, kde uvedou svou plnou adresu a telefonický kontakt nebo e-mail. Pouze ti, kdo splní uvedené podmínky (objednávka celého kompletu a termín objednávky), obdrží jednotlivé svazky za subskripční cenu. Vždy po vyjití obdrží zájemce příslušný svazek i s fakturou (neplatí se tedy předem).

Objednávky knih – tel. 587 405 431, fax 585 222 803

Administrace a inzerce týdeníku Světlo – tel./fax 585 222 803

Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1, e-mail: knihy@maticecm.cz

Kompletní nabídku knižní produkce MCM naleznete na internetové adrese

www.maticecm.cz

P.P.
147/2002
772 00 Olomouc 2

TZ

Matice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24
771 11 Olomouc 1